

GŁOS PORANNY

OZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Telefony: 144-44, 177-77. Redaktor przyjmuje od godz. 5-ej — 7-ej wieczorem. Cena 30 groszy. Administracja: Piotrkowska 70. Telefon 222-22. Tel. nocne 144-44, 177-77. Nr. konta P.K.O. 66.155

Rewolwer i krzesło-endeckie argumenty Narodowcy znowu sprowokowali karczemne awantury i burdy w radzie miejskiej

Nie mogąc opanować ekscesów, komisarz Wojewódzki zamknął posiedzenie

Nastroje

Wczorajsze posiedzenie plenarne rady miejskiej wywołało w mieście wielkie zainteresowanie ze względu na zapowiedź odczytania przez przedstawicieli poszczególnych frakcji deklaracji, likwidujących pamiętne zajścia i burdy na posiedzeniu w dniu 2 kwietnia r. bież.

Do gmachu przy ul. Pomorskiej przybyły istotnie tłumy. Na ulicy policja musiała utrzymać porządek. Wszystkie miejsca na sali zajęte; na galerii ścisk nie do opisania.

Radni stawili się bardzo licznie. Długo, bo aż do godz. 9.30 wiecz., układ sił był stale płynny. Brakło wśród radnych r. Siedlanowskiego (ob. nar.), posłanki Marczyńskiej (BB.), r. Libermana (żyd.) i r. Joela (sjon.), tak, że ciągle jęczyłkiem u wagi byłby r. Kahlert, albo kom. Wojewódzki. Sytuacja powoli się jednak wyjaśnia, gdyż około 10-ej na sali był już komplet radnych, tak że cała opozycja wraz z kom. Wojewódzkim mogłaby przegłosować endecję większością głosu i ewentualnie przywrócić skreślone pozycje budżeto-

we przy trzecim czytaniu. Do budżetu jednakże nie doszło. Obrady prowadzone były w atmosferze silnego napięcia i ogólnego zdenerwowania, które w rezultacie doprowadziło do wybuchu wielkich awantur i skandali przy składaniu deklaracji, wyjaśniających stare incydenty. Te karczemne burdy, wywołane przez radnych obozu narodowego, uniemożliwiły prowadzenie normalnych obrad i w rezultacie doprowadziły do zamknięcia posiedzenia.

R. Piątkowski na sali

O godz. 8.30 komisarz Wojewódzki zagaja posiedzenie. Ogólną uwagę zwrócił przybycie na posiedzenie r. Piątkowskiego, który usiadł w środkowym rzędzie, na końcu, tuż przy radnych chadecji.

Na wstępie komisarz Wojewódzki oświadcza, że r. Hipolit Piątkowski nie należy już do frakcji BBWR, i, że nie przystąpił do żadnej innej frakcji.

Następnie komisarz rządowy zawiadomił radę, że ministerstwo spraw wewnętrznych nadesłało do Łodzi zatwierdzony plan regulacyjny

miasta, oraz, że wniosek rady miejskiej w sprawie biletów honoramentowych dla młodzieży szkolnej został przez dyrekcję K. E. L. uwzględniony. W ten sposób młodzież szkolna może wykupić abonament, upoważniający do odbycia 12 przejazdów w tygodniu łącznie z niedzielą po cenie zniżkowej.

Z kolei rada miejska przystąpiła do pierwszego punktu porządku dziennego, a mianowicie do wyboru 2 członków komisji limitacyjnej, powołanej przez wojewodę dla ustalenia granic m. Łodzi.

Pierwsze starcie

Kandydatów do komisji zgłosiły dwie frakcje: BB. i obóz narodowy. Endecy zaproponowali, aby oba miejsca w komisji zajęli rr. Podgórski i Czernik, BB. wysunął r. Trawkowskiego.

Kom. Wojewódzki zapytuje kluby, czy wobec zgłoszenia tylko dwóch list, godzą się na kompromis, tak, by nie było głosowania.

Adw. Kowalski (pokazuje na regulamin). Mamy przecież większość! Nie godzimy się!

Kom. Wojewódzki: Wszelkie

wybory w radzie są proporcjonalne. Nie będzie inaczej i dziś. Wobec tego będziemy głosować systemem de Hondta.

R. Kapezyński (ob. nar.) prosi o głos w sprawie formalnej i zapytuje, czy komisarz traktuje wybory jako proporcjonalne.

Kom. Wojewódzki: Oczywiście!

R. Kapezyński: W takim razie ja protestuję, to nie jest w porządku (??)...

Adw. Kowalski (wtrąca się do polemiki, siedząc na miejscu): Pan komisarz nie postępuje zgodnie z regulaminem!

Kom. Wojewódzki: To chyba jasne, że wybory są z zasady proporcjonalne!

Adw. Kowalski nawołuje radnych endeckich do ignorowania głosowania. Radni O. N. są skonsternowani, nie wiedzą, co robić. Padają pytania: „Głosować, czy nie głosować?” Wreszcie „wódz” wydaje komendę, aby pisać na kartkach nie numer listy, lecz nazwisko r. Podgórskiego.

Incident likwiduje komisarz wywołując pierwszych radnych do urny.

W wyniku wyborów wybra-

no do komisji r. Podgórskiego i r. Trawkowskiego.

Adw. Kowalski, niezadowolony widocznie z tego wyniku głosowania, woła: „Przecież my wybraliśmy r. Czernika też...”

R. Czernik w właściwym sobie stylu wtrąca swoje 3 grosze: „To przecież nie dyktatura...”

Nowe wybryki rasistowskie

Z kolei rada przystąpiła do wyboru czterech członków i zastępców komisji poborowych z ramienia miasta. Radni składają 3 listy kandydackie. Listę nr. 1 zgłasza obóz narodowy, listę nr. 2 — żydzi, listę nr. 3 złożyły BB. i chadecja.

R. adw. Kowalski prosi o głos i ku ogólnemu zdziwieniu wnosi o otwarcie dyskusji.

Kom. Wojewódzki: Dyskusje nad głosowaniem?

Adw. Kowalski: Tak jest!

Kom. Wojewódzki: Po raz pierwszy od czasu, jak istnieje rada miejska, słyszę, aby ktoś domagał się otwarcia dyskusji

(Dokończenie na str. 4-ej)

Powódź w wojew. stanisławowskim

Wezbrane wskutek deszczów rzeki zalewają pola i znoszą mosty

STANISŁAWÓW, 27. 4. (PAT). Wskutek ulewnych deszczów, padających bez przerwy od 20 godzin rzeki i potoki górskie na terenie woj. stanisławowskiego ZNACZNIE WEZBRAŁY.

Stan wód na terenie poszczególnych powiatów górskich przedstawia się jak następuje:

POW. DOLINA

Na Czestwie pod Rozniewem stan wody o godz. 15 wynosił 213 cm. ponad stan normalny. Na rzece Dubie stan wody podniósł się o 2 m. przybierając w dalszym ciągu. Kilkanaście domów mieszkalnych jest zagrożonych. Pod Bolechowem na Świcy stan

wody podniósł się o 160 cm. ponad normalny, a na rzece Sukiel w Bolechowcu o 190 cm. ponad stan normalny. Obie rzeki

ZALAŁY NIŻEJ POŁOŻONE GRUNTA.

Koło Witwicy na rzece Łużanice stan wody podniósł się o 110 cm., uszkodzając drogę powiatową, która jest zalana na przestrzeni pół kilometra. Na rzece Łomnicy woda podniosła się obok mostu pod Terebińskiem o 110 cm. ponad stan normalny, a w samym Terebińsku — o 160 cm.

POW. KAŁUSZ.

Na Łomnicy woda gwałtownie wezbrała i wynosiła o godz. 12-ej 125

cm. ponad stan normalny, a o godzinie 13-ej już 150 cm. Spodziewany jest dalszy przybór wody.

KILKA DOMÓW EWAKUOWANO.

POW. KOSÓW.

Wody Czeremoszu zalały drogę wojewódzką Krzywiorównia — Żabie, wskutek czego KOMUNIKACJA ZOSTAŁA PRZERWANA.

Na Czeremoszu Białym w Jabłonicy woda podniosła się o 120 cm. ponad stan normalny. W Jasienowie Górnym obsunęła się skała na drodze powiatowej Jasienów — Uścieryki, wskutek czego komunikacja kołowa została przerwana. W Kutach stan wody na Czeremoszu

wynosi 130 cm. ponad stan normalny. Silny prąd wody podmulił lewy brzeg Czeremoszu na przestrzeni kilku kilometrów. W Kosowie na rzece Rybnicy woda podniosła się o 26 cm. a w Pistyniu na rzece Pistynicy o 40 cm.

Pow. Nadwórna. Na terenie tego powiatu wezbrały wszystkie rzeki i potoki. Most na Bystrzycy nadwórzańskie; między Bitkowem a Prio wem

ZOSTAŁ ZERWANY

Również wylął Prut. Stan wód na tej rzece w Delatynie wynosił 150 cm. ponad stan normalny.

POW. STANISŁAWÓW.

W Mykietyńcach woła na Bystrzy

cy nadwórzańskie; podniósł się o 16 cm. na godzinę. Niżej położone

POLA ZOSTAŁY ZALANE. Potok Satacz w Bohorodczanach zalał drogi i ogrody. Komunikacja autobusowa pomiędzy Stanisławowem a Solotwiną odbywa się przez przesiadanie na moście w Lachowcach. Deszcze padają dalej, wobec czego spodziewać się należy dalszego przyboru wody.

BORYSLAW, 27. 4. (PAT). —

Wskutek padających od kilkunastu godzin ulewnych deszczów, rzeki i potoki górskie w powiecie drohobyckim wezbrały znacznie. Poziom wody na rzece Stryj w górnym biegu podniósł się o 60 cm.

W Niemczech płynie krew polska

Gdy w centrum Europy mężczyzna mógł mieć dwie żony

7000 polskich dziewcząt rozdanych w charakterze żon niemieckim kolonistom

Prasa anglo-amerykańska opublikowała bardzo pouczający wykład prof. uniwersytetu kalifornijskiego Padowera o „północnym micie aryjskim”. Termin „aryjski” został stworzony przez uczonego niemieckiego Müllera, który zdecydowanie zaprzeczał, aby można go zastosować do jakiegokolwiek plemienia czy narodu. Aryjskim można nazywać, wedle jego badań, jedynie język i mowę. Francuski dyletant, hrabia Gobineau i angielski Chamberlain, obaj zagniewani na swych „demokratycznych” współziomków stworzyli na podstawie badań Müllera mit o północnej rasie aryjskiej którą znakomity uczonek niemiecki prof. Virchow nazwał „czystą fikcją”.

Jeśli odrzucić wszelkie fantazje i domysły na temat pochodzenia Niemców, to pewne jest jedynie, że w pierwszych wiekach po narodzeniu Chrystusa plemiona niemieckie, gnane głodem, zaczęły przenosić się na południe, do granic imperium rzymskiego. Kiedy z Azji runęły na Niemców hordy Atylli, Niemcy wtargnęli w granice posiadłości rzymskich

Aczkolwiek między Niemcami i Hunnami nie było żadnego pokrewieństwa plemiennego, rzymsianie mieszała ich ze sobą, ponieważ oba narody znajdowały się na jednym stopniu rozwoju i jednako nganiały się za łupem. Koczownicy ci zostawili bezsporne ślady swej rasy w obecnej Rumunii, na Węgrzech i południowych Niemczech.

Drugą przymieszką rasową pochłoniętą przez Niemców w olbrzymich rozmiarach, byli Słowianie, herodowscy sarmaci z Kaukazu. Słowianie przesuwali się na północ; podzieleni na wiele plemion i nie byli oni ani „czystej krwi”, ani „północni”. Już w drugim wieku Słowianie doszli do Wisły i Elby. W piątym wieku przeszli Elbę i zajęli obszerne terytorja na zachód do Kilonji, a na południe do Tryjestu. Tylko stosunkowo niewielkie terytoria między Renem i Salą były zajęte przez milion Niemców, ale i tam zdołali przedostać się Słowianie.

Około dwóch trzecich obecnych ziem niemieckich było

zajętych przez Słowian. Utrzymywali się oni tam w ciągu pięciu wieków, a w innych miejscowościach nawet przez tysiąc lat. Śmieszne jest mówić w tych warunkach o jakiejś czystej rasie północnej.

Dopiero w IX wieku Niemcy rozpoczęli swoje pącie na wschód („Drang nach Osten”). Początkowo nie powiodło im się to, ponieważ Bolesław Chrobry stworzył silne państwo polskie, stawiając przegrodę ich agresji. Dopiero w XII wieku, kiedy rycerze niemieccy organizowali przeciwko Słowianom „pochody krzyżowe” dla nawrócenia ich na chrześcijaństwo, zawojowali oni Meklenburg, Pomorze, Brandenburg, Saksonję i Śląsk. Słowianie, jak mówili Niemcy, „zostali połknięci”, to znaczy nastąpiło zlanie się ras.

Tak więc początkowo odbyło się zmieszanie krwi z koczującymi Hunnami, przybyłymi z Azji, następnie w ciągu wielu wieków odbywał się silny proces przymieszki krwi słowiańskiej. W wieku XVII nastąpiła trzecia przymieszka najrodzajniejszych krwi. Miało to

miejsce podczas wojny 30-letniej, podczas której wszystkie narody europejskie, od Szwedów do Tatarów, przeszły przez Niemcy, grabiąc, gwałcąc kobiety i t. p. Obliczają, że pod koniec wojny z 16 milionów ludności niemieckiej pozostało przy życiu zaledwie 4 miliony. Wówczas właśnie sejm norymberski powziął uchwałę, aby księża żenili się, a każdy mężczyzna mógł mieć dwie żony. Nietylko skład krwi ludności, ale język i zwyczaje nosiły na sobie jawny ślad napadów nieprzyjacielskich. Niemiecki pisarz XVII wieku mówi, że „Niemiec składa się z pięciu ósmych części francuskich, jednej ósmej hiszpańskich, jednej ósmej włoskich i zaledwie jednej ósmej niemieckich części. Językiem uczonych stała się łacina, a towarzyskim — francuski”. Cały kraj rozbił się omal na dwa tysiące feodalnych państewek.

Założyciel współczesnych Prus, wielki kurfurst Fryderyk Wilhelm nie znalazł żadnych przesądów rasowych. Polował na wysokich i silnych mężczyzn, brał ich skąd się dało, a szczególnie chętnie chwycił Słowian. Tej samej linii trzymał się i Fryderyk Wielki, który nie lubił ani języka niemieckiego, ani Niemców. Marja Teresa, a następnie Fryderyk, po rozbiorach Polski zagarnęli znaczne części ziem z ludnością polską.

Poseł saski przesłał raport, że król kazał siłą wziąć 7000

polskich dziewcząt w wieku lat 16, z pościelą, pierzyną, poduszkami, dwoma prosiakami i trzema dukatami. Dziewcząt te zostały rozdane w charakterze żon różnym kolonistom niemieckim. Około roku 1770 szóstą część ludności Prus stanowili koloniści, lub też potomkowie holenderskich, czeskich czy francuskich kolonistów. Naogół można liczyć, że wśród ludności Prus jest więcej dziesiątych krwi słowiańskiej, a w całych Niemczech około trzech czwartych.

Na zakończenie swego wykładu prof. Padower cytuje znane słowa Mussoliniego:

„Żadnych czystych ras już nie pozostało. Nawet Żydzi nie zachowali swej krwi w stanie niepomieszanej. Szczęśliwe krzyżowanie często rodzi piękno i energję narodu. Rasa — to uczucie, a nie coś realnego. Duma narodowa nie potrzebuje szaleństwa rasistowskiego”. Mit rasistowski, to niesłychane kłamstwo z naukowego punktu widzenia, ma służyć specjalnym politycznym celom. Ale w rzeczywistości powoduje on i spowoduje najbardziej nieoczekiwane skutki. Przedewszystkiem przyczynił się najbardziej do obecnej izolacji Niemiec i do niedającej się przewyciężyć nieufności do nich nawet w Anglii.

Przy bólech w żołądku, ścisnąć w dołku, obstrukcji, gniciu w kiszkiach, stosować zaleca się wodę gorzką „Franciszka-Józefa” i brać wieczorem przed udaniem się na spoczynek pełną szklanek takowej.

CASINO

Dziś pocz. o 12

Koncert gry aktorskiej

ELŻBIETA BERGNER

w filmie

MARZĄCE USTA

(Der träumende Mund)

W JEZYKU NIEMIECKIM

Ulgi ważne.

Ceny miejsc
zniżone od **1.09**
poranki od **80 gr.**

NOWOŚCI WIOSENNO-LETNIE

— w dużym wyborze poleca —

— BŁĄD SUKNA —

ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 84, TEL. 121-67.

G. E. RESTEL

Polki przemawiają w Stambule

na kongresie międzynarodowym kobiet

STAMBUL, 25. 4. (PAT). Dwunasty kongres międzynarodowego związku kobiet zakończył wczoraj swe obrady.

Polskę reprezentowały panie: Szelałowska, Jaworska, Wolska, Hermanowa i Zerańska. Ogólną uwagę zwróciło przemówienie posłanki Wolskiej, które było obszernie komentowane w prasie.

Posłanka Jaworska przemawiała w domu polskim w Stambule.

Organizacja polska będzie miała do nowego kongresu dwie przedstawiicielki w zarządzie międzynarodowego związku kobiet.

Dzisiaj część delegacji wyjeżdża

na zaproszenie prezydenta republiki do Ankary, druga część zwiedzi kolonję polską Ażampol.

POKOJE

czyste, wygodne, i ciche z wodą bież. i telefonami

W WARSZAWIE,

ulica Chmielna Nr. 31

obok Dworca Centralnego

poleca tanio

Zarząd

Hotelu Royal

„Osobniaki” w Rosji Sowieckiej

zamiast wielkich domów — kombinatów

Ciekawe zmiany można zaobserwować obecnie w budowie domów mieszkalnych w miastach Związku Sowieckiego. Jeszcze przed pięciu laty modne były t. zw. „Kombinaty” z fabrykami - kuchniami, wspólnymi pokojami dziecięcymi i innymi ubikacjami do wspólnego użytku. Ale w ostatnich latach w życiu ZSRR uwidacznia się powrót do indywidualizmu. Widzimy to na przykład w dążeniu do budowania osobnych domów. Moskiewska „Prawda” pisze, że 500 najlepszych

robotników fabryk w Charkowie wybuduje sobie w tym roku domy indywidualne. Robotnicy otrzymają długoterminowy kredyt, mianowicie 800,000 rubli z banku, a 1,500 tys. rubli od organizacji gospodarczych. Już gotowe są plany, kosztorysy oraz robotnikom przydzielono już parcele w najlepszych dzielnicach Charkowa. Domy będą drewniane, obłożone cegłą, a każdy z nich będzie obejmował 2 — 3 — 4 pokoje z kuchnią i z przybudówkami na podwórzu.

Grand-Kino

ULUBIENICA WSZYSTKICH

SYLVIA SIDNEY i Gene Raymond

kreują role główne w wzruszającym superfilmie „Paramountu” p. t.

SERCE INDJANKI

Nadprogram: Najnowsze aktualności zagraniczne i P. A. T.

Dziś i dni następnych!

Początek o godz 12-ej.
Passe-partouts i bilety ulgowe nieważne aż do odwołania.

Kino Dźwiękowe
„CZARY”
Cegielniana 2
Początek o godz. 12.

DZIS I DNI NASTĘPNYCH!
Epopa miłości i obowiązku w nowym opracowaniu dźwiękowym.
„BRITISH ACUSTIC” — „POLSKA AKUSTYKA” — Pierwszy polski film, opiewający dolę i niedolę legionowych „szaleńców”
Realizacja i reżyserja **Leonard Buczkowski** — Obsada: IRENA GAWĘCKA, JÓZEF M. CZAUSKI, JERZY KOBUSZ, ALEKSANDER STARŻA, Dyr. BOLESŁAW SZOCURKIEWICZ, MAREK ORÓG.

Wykonano systemem bezszumowym
SZALEŃCY

Jak będziemy wybierać Kandydaci na posłów do sejmiku, elita intelektualno-moralna do senatu

Klub B. B. przestanie istnieć jako organizacja

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W najbliższych dniach podany zostanie do wiadomości publicznej **PROJEKT ORDYNACJI WYBORCZEJ**,

opracowany już ostatecznie, który zostanie wniesiony na nadzwyczajną sesję sejmiku.

Projekt ordynacji wyborczej do sejmiku, jak wiadomo, zgodnie z nową konstytucją, odrzuca proporcjonalność, dalej zmniejsza liczbę posłów z 444 do 215, a co najwyżej 220, wprowadza 2 lub 3 mandatowe okręgi, oraz kolegium wyborcze, złożone z przedstawicieli samorządu terytorjalnego, gospodarstwa i związków zawodowych. Kolegium to będzie

ZATWIERDZAŁO PRZEDSTAWIENIACH KANDYDATÓW NA POSŁÓW,

przyczem liczba kandydatów z każdego okręgu będzie ograniczona. Dalsze szczegóły nie są jeszcze ostatecznie opracowane.

Wprowadzenie systemu kandydatów ma na celu, aby wybierani byli działacze społeczni, pracujący pozytywnie na swoim terenie zawodowym, czy intelektualnym, a nie „krzykacze partyjni”. Tak ma być osiągnięty cel nadania wyborom **CHARAKTERU RZECZOWEGO, TO ZNACZY APOLITYCZNEGO ORDYNACJA WYBORCZA DO SENATU**

przewiduje, że wyborcami do senatu mają być osoby odznaczone za pracę nad odzyskaniem niepodległości, odznaczone za męstwo na polu bitwy, wyróżnione za szczególne zasługi zawodowe przez swoje organizacje zawodowe, posiadające wyższe wykształcenie. Granicą wieku byłby ukończony rok 30.

Oczywiście kandydaci na senatorów musieliby odpowiadać tym samym warunkom.

Wybory byłyby dwustopniowe: **UPRAWNIENI WYBIERALIBY ELEKTORÓW,** którzy z kolei wybieraliby senatorów.

Wybory nastąpiłyby na **ZGROMADZENIU ELEKTORÓW.** Ta ordynacja wybereza do senatu miałyby na celu zgrupowanie w tej izbie przedstawicieli **ELITY INTELEKTUALNO-MORALNEJ NARODU.**

Oba projekty ordynacji wyborczych, jak się dowiadujemy, będą już ogłoszone w końcu bieżącego tygodnia.

Jednocześnie **KLUB BB., JAKO ORGANIZACJA PRZESTANIE ISTNIEĆ,**

o czym zresztą zakomunikuje p. premier Stawek na konferencji, która odbędzie się w prezydium klubu BB.

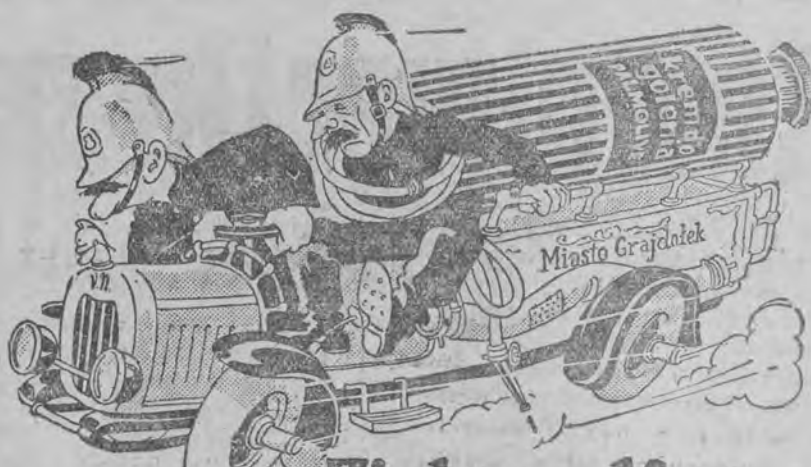
Wybory we wrześniu Pierwotny termin odroczone

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

W kołach politycznych informują, że termin nowych wyborów do przyszłych izb proponowany według pierwotnych pogłosek na okres żniw, obecnie, jak słychać, został odroczone. Wybory mają być rozpisane na koniec sierpnia, lub pierwsze dni września, gdyż przeprowadzenie wyborów przed żniwami okazuje się niemożliwe do zrealizowania.

Przeciw **PIEGOM**

Krem CAZIMI-METAMORPHOSA

„Zielony Krem” — najlepszy środek przeciw zaognieniu policzka!

Pospiech przy goleniu wywołuje często nadmierne nagrzanie naskórka. Niebezpieczeństwo to można zażegnać, używając kremu do golenia Palmolive, wyrabianego z gliceryny i olejku oliwkowego... Na gęstej, obfitej pianie, ostrze noża opada, to znów się podnosi, z lekkością przesuwając się po policzku i niszcząc zarost. A po goleniu żadnego pieczenia, żadnego swędzenia.

Próba bez ryzyka... gdyż zwracamy pieniądze!

Prosimy kupić jedną tubę zaraz. Jeśli po użyciu połowy zawartości tuby nie będzie Pan zadowolony — prosimy opróżnić do połowy tubę odesłać do Colgate-Palmolive Sp. z o. o., Ryńska 8, w Warszawie, a otrzymamy Pan natychmiast zwrot pieniędzy.

krem do golenia **PALMOLIVE**

Dość tuba 2.50
Średnia tuba 1.25

Niemcy budują 12 łodzi podwodnych! Nowe naruszenie traktatu wersalskiego wywołało silny niepokój w Londynie

LONDYN, 27. 4. (PAT). Agencja Reutersa donosi: Brytyjski attaché wojskowy w Berlinie został powiadomiony o **ZAMIARZE NIEMIEC PRZYSTĄPIENIA DO BUDOWY 12 ŁODZI PODWODNYCH** o pojemności 250 tonn każda. Rząd brytyjski rozpatrzy, jaki wpływ fakt ten wywrze na rozmowy morski angielsko - niemieckie, które mają się odbyć w maju w Londynie. Posunięcie Niemiec stanowi **ZUPEŁNĄ NIESPODZIANKĘ** dla brytyjskich kół ministerjalnych.

Podkreślają, że **TRAKTAT WERSALSKI ZABRANIA**

wyrażnie Niemcom budowy łodzi podwodnych.

Przy **Reumatyzmie Artretyzmie i Podagrze** stosuje się tabletki **Togal** Przynoszą ulgę i uśmierzają ból!

Posunięcie Niemiec, jak stwierdzają, jest dokładnym powtórzeniem tego co zaszło w stosunku do łeh sił lądowych i stanowi niemiędkie jaskrawe naruszenie traktatu. Z kół oficjalnych odzywają się głosy, że jedyną odpowiedzią na tego rodzaju wystąpienie niemieckie, jest **ZANIECHANIE WOGÓLE WSZEKICH ROZMÓW Z NIEMCAMI** na temat zbrojeń morskich. Prawdopodobnym skutkiem powstajej sytuacji będzie zapewne **PRZEPROWADZENIE KONSULTACJI BRYTYJSKO-FRANCUSKIEJ,** której odbycie ułatwi zapowiedziana w nadchodzącym tygodniu wizja

francuskiego ministra marynarki Pietri w Londynie.

LONDYN, 27. 4. (PAT). „News Chronicle” i „Daily Herald” alarmują opinię publiczną, że Niemcy dokonują **NOWEGO NARUSZENIA TRAKTATU** wersalskiego przez powzięcie decyzji przystąpienia bezzwłocznie do budowy 12 łodzi podwodnych, których posiadanie jest im wogóle zabronione. Będą to, co prawda, małe łodzie podwodne po 250 tonn każda, o charakterze obronnym, ale wiadomość ta, łącznie z ostatnimi wiadomościami o przewadze niemieckich sił nawodnych nad brytyjskimi, wywołała w Londynie — zdaniem dzienników — **NIEMĄPLIWY NIEPOKÓJ.**

„Bóg objawił się w osobie Hitlera” Niesłychane herezje nowych pogan niemieckich

BERLIN, 27. 4. (PAT). Wczoraj wieczorem w pałacu sportowym odbył się pierwszy meeting „Deutsche Glaubensbewegung”, na którym przemawiali obaj przywódcy ruchu nowopogańskiego hr. Reventlow oraz prof. Hauer. Hr. Reventlow przedstawił rozwój i zasady „Deutsche Glaubensbewegung”. W czasie przemówienia hr. Reventlowa na sali odezwały się głosy protestów przeciwko wywodom mówcy, co spowodowało kontrde-

monstrację jego zwolenników. Jednego z „opozycjonistów” obito i wyprowadzono przemocą z sali. Prof. Hauer sprzeciwił zasadzie Deutsche Glaubensbewegung, wywołując ruch ten z ogólno-narodowego niemieckiego ruchu wyzwolenieczego, który znalazł swą formę polityczną w trzeciej Rzeszy. Zwolennicy Deutsche Glaubensbewegung wierzą — oświadczył prof. Hauer — że **BÓG OBJAWIŁ SIĘ W POSTACI WODZA NARODU**

NIEMIECKIEGO HITLERA, jak również w czynach jego. Wierzą oni, że Bóg powierzył narodowi niemieckiemu wielką misję dziejową. Wkońcu Hauer sformułował szereg postulatów, domagając się m. in. utworzenia ogólnej niemieckiej szkoły świeckiej na miejsce dotychczas istniejących jeszcze szkół wyznaniowych oraz nadania charakteru wyłącznie świeckiego uniwersytetom niemieckim.

Szwajcaria żąda wydania Jacoba i grozi zwróceniem się do trybunału haskiego

BERLIN, 27. 4. (PAT). Z Zurichu donoszą: Szwajcarska rada związkowa zatwierdziła odpowiedź na notę rządu niemieckiego, sprzeciwiającą się wydaniu literata niemieckiego Jacoba. Nota zostanie niezwłocznie przekazana do Berlina. Nie wiadomo jednakże, czy będzie ona opublikowana. Jak słychać, rząd szwajcarski

PODTRZYMUJE SWOJA TEZĘ CO DO UDZIAŁU URZĘDOWYCH CZYNNIKÓW NIEMIECKICH W UPROWADZENIU JACOBA. zapowiadając równocześnie **ODWOŁANIE SIĘ DO TRYBUNAŁU HASKIEGO** na podstawie szwajcarsko-niemieckiej umowy arbitrażowej z roku 1921.

BERLIN, 27. 4. (PAT). Poseł szwajcarski w Berlinie wręczył dziś w ministerstwie spraw zagranicznych Rzeszy notę swego rządu w sprawie Jacoba. Szczegóły noty narazie nie są znane. W kołach szwajcarskich oświadcza się, iż **KONSEKWENCJE NOTY W OBECNEJ CHWILI NIE DADZĄ SIĘ PRZEWIDZIEĆ.**

Metro moskiewskie gotowe
Normalna komunikacja 15 maja

MOSKWA, 27. 4. (PAT). Po wysłuchaniu raportu Komisji rządowej, wyłonionej do przyjęcia metra moskiewskiego, stwierdzającego, że metro jest całkowicie wykonane, rada komisarzy ludowych oraz centralny komitet partii postanowiły uruchomić normalną komunikację metro z dniem 15 maja.

Zjazd prezesów izb przemysłowo-handlowych

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W niedzielę odbędzie się w Poznaniu zjazd prezesów izb przemysłowo-handlowych z całego kraju. Przedmiotem obrad będzie sprawa powołania do życia związku izb. Sprawa ta jest szczególnie aktualna wobec nadchodzących nowych ordynacji wyborczych, w których związek izb będzie miał do odegrania doniosłą rolę, jako jedna z instytucji kwalifikujących kandydatów do sejmiku.

Pomarańcze kalifornijskie
Importowane do Polski

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Dowiadujemy się o otrzymaniu nowych licencji na import pomarańczy do Polski. Transakcja kompensacyjna tym razem zawarta została ze Stanami Zjednoczonymi Am. Północnej, które przywiezły 30.000 wagonów pomarańczy kalifornijskich. Pomarańcze te mają kalkulować się w hurcie po zł. 1.60 — 1.70 za 1 kg.

Morze i kolonie to potęga Polski

Zbrodniczy szofer przejechał dwie dziewczynki i zbiegł

W dniu wczorajszym przechodnie na ul. Rzgowskiej byli świadkami mroźnego krew w żyłach wypadku. Od strony Placu Reymonta zdążył bardzo szybko elegancki samochód prywatny. Kiedy samochód znalazł się w pobliżu posesji nr. 83, szofer, chcąc wyminąć tramwaj, skręcił nieprzepisowo na lewą stronę jezdni, wpadając na przechodzące dwie dziewczynki.

Obie znalazły się pod kołami samochodu. Rozległ się straszliwy krzyk trwogi. Szofer nie stanął. Przeciwnie, zwiększył tempo i z nim ktokolwiek zdołał zwrócić uwagę na numer rejestracyjny, auto szybko odjechało.

PRZEPROWADZIE REMONT ŻOŁĄDKA...

stała troską o prawidłowe funkcjonowanie żołądka, zażywając znane i wypróbowane ziola francuskie The Chambard, które znakomicie regulują wypróżnienie. Skuteczne przy uporezywem zaparciach. Cena terebki 35 gr.

gę na numer rejestracyjny, auto szybko odjechało. Do leżących na jezdni w kałuży krwi nieszczęśliwych dziewczynek podbiegli przechodnie i przenieśli je do sąsiedniej bramy, alarmując jednocześnie pogotowie.

Jak się okazało, ofiarami szalonej jazdy szofera były: 11-letnia Iręna Wojciechowska i 7-letnia Marjanna Kostrzewska, zamieszkałe przy ul. Wysokiej 23.

Lekarz stwierdził u Wojciechowskiej złamanie obu rąk, zgniecenie klatki piersiowej i złamanie kości czołowej, u Kostrzewskiej ogólne ciężkie obrażenia cielesne oraz wstrząs mózgu. Obie dziewczynki w stanie bardzo groźnym; przewieziono do szpitala Anny Marji.

Mimo natychmiastowej pomocy, nad ranem Wojciechowska zmarła. Stan drugiej ofiary jest bardzo ciężki, nie odzyskała dotąd przytomności.

Za szoferem policja czyni poszukiwania.

Ile wydają na leczenie nasze ubezpieczalnie społeczne

Z tytułu składek ubezpieczeniowych i odsetek zwłoki wpłynęło do ubezpieczalni społecznych w ciągu 1934 r. ogółem 201 milionów zł. Na sumę tę składają się pozycje następujące: z ubezpieczenia na wypadek choroby 75 milj. zł., z ubezpieczenia emerytalnego robotników — 50 milj. zł., z ubezpieczenia pracowników umysłowych — 55 milj. zł. i z ubezpieczenia od wypadków — 21 milj. zł.

Wszystkie ubezpieczalnie społeczne wydały na świadczenia chorobowe w ciągu 1934 r. ogółem 94 miliony zł.

Z sumy tej przypada na opiekę lekarską 35 milj., na szpitale i zakłady lecznicze 25 milj. zł., na środki lecznicze i pomocnicze 18 milj. zł., na zasiłki pieniężne 13 milj. zł., na przewozy chorych i lekarzy 3 milj. zł.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI

Dziś o godz. 4 „Golgota”. Dziś wiecz. oraz we wtorek komedia amerykańska „Kibic”.

WYSTAWA ROZENTALA PRZEDŁUŻONA

Jak się dowiadujemy, wystawa art. malarza, Romana Rozentala (Paryż) w instytucji propagandy sztuki, została przedłużona jeszcze na trzy dni, a mianowicie na dziś, poniedziałek i wtorek.

Interesujące prace artysty, zgromadzone na wystawie, cieszą się dużym powodzeniem.

ODCZYT NA WYSTAWIE

J. ADLERA

Dzisiaj o godz. 6 wieczorem znakomity art. malarz J. Adler z Düsseldorfu powtórzy na wystawie swych prac (6-go Sierpnia 2) wczorajszą prelekcję o „Nowej sztuce”. Wystawa otwarta do 10 wieczorem i jest licznie zwiedzana przez publiczność.

KALINÓWNA W ŁODZI

Teatralna publiczność łódzka będzie miała ponownie okazję podziwiania pierwszej w Polsce mistrzyń słowa i gry aktorskiej na własnym jej wieczorze, który odbędzie się w nadchodzący czwartek, dnia 2 maja o godz. 8,30 w filharmonii.

WYSTAWA A. BEHRMANA

Dzisiaj o godz. 12 w pol. nastąpi uroczyste otwarcie wystawy znanej art. malarza A. Behrmana w salonach przy ul. Piotrkowskiej 85. Na wystawie zgromadzone są obrazy z kilkuletniej pracy artysty z Marokko, które niewątpliwie zainteresują nasze społeczeństwo.

REKLAMA

ORGAN POLSKIEGO ZWIĄZKU REKLAMOWEGO

Numer 2 wyszedł z druku

Cena egzemplarska zł. 1 Prenumerata półroczna zł. 6

Redakcja i Administracja Warszawa, ul. Królewska 5

SAMOCHOŁ STAŁ SIĘ

OTO CENY SAMOCHOŁÓW

MODEL 508 BERLINA 4-osobowa	5.400 zł.
MODEL 518 BERLINA 5-osobowa	8.900 zł.
LIMUZyna 7-osobowa	12.500 zł.
MODEL 524/L LIMUZyna 7-osobowa z przedziałem	17.500 zł.

Wszystkie ceny wozów „Polski Fiat” dotyczą kompletnego samochodu, z pełnym wyposażeniem i dwoma ogumionymi kołami zapasowymi

Przedstawicielstwo: Henryk Buczyński i S-ka, Łódź, Al. Kościuszki 73, tel. 207-62.

„...Nabywca samochodu spełnia najpilniejszy obowiązek wobec kraju”...

Szmugiel ludzi do Biobidżanu

Kilkunastu łodzian z „centrali” zasiądzie na ławie oskarżonych

W dniu wczorajszym donosiliśmy już o wielkiej aferze przemytniczo-emigracyjnej. Siedzibą szeroko rozbudowaną...

nej i doskonale zorganizowanej szajki przemytniczej, którą trudniła się...

przemycaniem emigrantów do Biobidżanu,

w Rosji sowieckiej było, jak wiadomo, Równie. Tam mieściła się centrala transportowa, podczas gdy w Łodzi przy ul. Kilińskiego 90 zorganizowano centralę werbunkową. Kierował nią znany w przestępczych sferach, a głównie na Bałk...

Chil Majer Lipszyc z przydomkiem „Gluchy”.

Lipszyc był w swoim czasie karany za dezercję 2-letniemi więzieniami.

Do składu sztabu centrali łódzkiej zaliczano ponadto S. Krzaka vel „Gapowatego”, J.

B. Fuksa z przydomkiem „Feter” i T. Minca false „Tadka” oraz szereg innych przedstawicieli świata podziemnego Łodzi.

Szajka, jak obecnie ustalone, posiadała swe filje we wszystkich niemal miastach Polski, a więc w Warszawie, Piotrkowie, Kaliszu, Częstochowie, Tarnowie, Skarżysku Zgierzu, Pabjanicach, Krakowie, Lwowie i t. d., gdzie werbowano chętnych do nielegalnej emigracji do Z. S. R. R. Klienci szajki rekrutowali się przeważnie z pośród młodzieży żydowskiej, której przemytnicy opowiadali niestworzone rzeczy o bogactwach i doskonałych zarobkach w Biobidżanie.

W latach 1932 - 33, t. j. w okresie największej aktywności szajki przemytniczej do Rosji

nielegalnie około 1200 osób.

W tej liczbie byli również o sobnicy, poszukiwani przez sądy polskie za przestępstwa kryminalne i polityczne.

Służba przemytnicza była doskonale zorganizowana i prześlana w najdrobniejszych szczegółach. Szajka posiadała swe ekspozytury w miejscowościach nadgranicznych — w Ostrogu, Korcu i na terenie powiatu kostopolskiego i dysponowała całą armią chłopów-przemytników, świetnie orjentujących się w terenie granicznym.

Łącznikiem między „trójką” kierowniczą szajki, składającą się oprócz Goldsteina, mieszkająca w Warszawie, z Musina Krulfelda, b. urzędnika magistratu rówieńskiego i Arowa Tajfela, a właściwym personelem przemytniczym był mieszkaniec Równego Majer Wajnerman, który w latach 1921-22 uprawiał na szeroki skalę przemyt towarów do Z. S. R. R. i wskutek tego posiadał szerokie znajomości wśród zawodowych przemytników.

Obecnie śledztwo jest już zakończone. Zawiera ono 35 tomów akt. Na ławie oskarżonych

zasiądą 53 osoby;

rozprawa, która odbędzie się w Równem, potrwa 4 — 5 tygodni. W charakterze świadków zeznawać będzie 127 osób oraz 2 biegłych. Wśród oskarżonych znajduje się kilkunastu łodzian.

JEDYNY WIERNY PRZYJACIEL.

Powinien towarzyszyć jej zawsze i wszędzie: przy pracy zawodowej w biurze i w domu, w podróży i na ulicy, w kawiarni, kawiarni i na dancingu, w teatrze i na koncertach, zimą i latem, na skoczni i na plaży o każdej porze dnia, o każdej godzinie. On, jedyny wierny przyjaciel pięknej pani, znakomity i wytworny — puder 5 Flours Forvil - Paris, którego niedościgniona subtelność i dyskretny aromat są ostatnim wyrazem dobrego smaku.

Kino EUROPA

Narutowicza 20 Pocz. 12. 2. 4. 6. 8. 10

Dziś poraz ostatni!

A. B. C. MIŁOŚCI

W rol. gł. Adolf Dymśa, Marja Bogda, Kaz. Krukowski

Dziś 2 poranki o g. 12 i 2 po cenach niższych.

Jutro premiera!

Najnowsze arcydzieło filmowe produkcji austriackiej osnute na tle wielkiej

MIŁOŚCI HRABIANKI ESTERHAZY

do Franciszka Schuberta

reżyserji Willi Forsta twórcy „Maskarady” p. t.

„Niedokończona Symfonia” W rol. gł. Marta Eggerth, Hans Jaray, H. Moser

Dnia 26 kwietnia 1935 r. zmarła w Tel-Awivie i tamże pochowaną została moja najukochańsza Żona, nasza nieodżałowana Matka, Siostra, Teściowa i Babka

b. p. FRAJDA ARONSON

urodz. Lewtow, była obywatelka m. Warszawy.

O smutnym tym ciosie zawiadamia krewnych i przyjaciół pogrążona w głębokim smutku

RODZINA.

Normy subskrypcji P. I. dla pracowników państwowych i prywatnych

Zjazd prezesów wojewódzkich pracowniczych komitetów propagandy pożyczki inwestycyjnej uchwalił następujące normy subskrypcji, jako obowiązujące moralnie pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych.

Pracownicy, zarabiający poniżej 100 zł. miesięcznie zwolnieni są od obowiązku subskrypcji; pracownicy zarabiający od 101 do 200 zł. miesięcznie, subskrybują 100 zł., w tem 50 zł. obligacjami pożyczki narodowej. Zarabiający od 201 do 250

zł. miesięcznie subskrybują 200 zł., w tem 100 zł. pożyczką narodową; zarabiający 251 do 300 zł. miesięcznie subskrybują 200 zł., w tem 50 zł. pożyczką narodową; zarabiający 301 do 400 zł. miesięcznie subskrybują 300 zł., w tem 50 zł. pożyczką narodową, zarabiający 401 do 460 zł. subskrybują 400 zł., zarabiający 461 do 550 zł. miesięcznie, subskrybują 500 zł., zarabiający od 551 do 630 zł., subskrybują 600 zł., zarabiający 631 do 700 zł., subskrybują 700 zł., zarabiający od

701 do 1000 zł., subskrybują jedno-miesięczne pobory z zaokrągleniem wwyż do wielokrotności 100 przy końcówce uposażenia ponad zł. 20

Propaganda pożyczki w adwokaturze łódzkiej

Adwokatura łódzka powołała komitet propagandy pożyczki inwestycyjnej w składzie: adw. St. Pawłowski, adw. I. Adamowicz, adw. E. Moszkowski, adw. J. Osiecki, adw. E. Zejda, adw. A. Obuchowicz, adw. B. Fichna, adw. Wł. Rozenblat, adw. A. Bilyk i adw. F. Feit, który to komitet rozpoczął już swoje czynności.

Komitet urzęduje w lokalu delegatury rady adwokackiej w Łodzi (Piotrkowska 56) w godzinach od 11 do 14 codziennie.

Izba łódzka subskrybowała pożyczkę na 28.000 zł.

Izba przemysłowo-handlowa w Łodzi postanowiła subskrybować pożyczkę inwestycyjną na sumę zł. 28.000.— z czego pracownicy izby subskrybowali pożyczkę na sumę zł. 18.000, Izba na sumę zł. 10.000

Rozwój motoryzacji uzależniony od pożyczki inwestycyjnej

Rozwój motoryzacji uzależniony jest w dużym stopniu od stanu dróg w kraju. Dobre drogi natomiast czerpią dochody z ruchu samochodowego.

Pożyczka inwestycyjna przez znaczną poprawę stanu dróg rozwija nie motoryzację i stworzy nowe źródła dochodu dla dalszej rozbudowy polskiej sieci drogowej.

Motoryzacja to postęp, to konieczność przy obecnym wyścigu pracy narodów. Kupując pożyczkę inwestycyjną ulepszymy drogi, wzmagamy komunikację samochodową, potaniamy transport, podnosimy postęp bogactwa kraju.

Komitet ligi drogowej propagandy pożyczki inwestycyjnej.

Wszystkim tym, którzy oddali hołd żłokom

B. P.

Mieczysława Lubki

wyrazy głębszej wdzięczności składają

Żona i Rodzice.

Podziękowanie

Uważamy sobie za miły obowiązek złożyć tą drogą podziękowanie łódzkiemu oddziałowi Wagons Lits Cook za zorganizowanie i wzorowe przeprowadzenie wiosennej wycieczki na trasie Łódź — Wiedeń — Wenecja — Neapol — Port Said — Kair — Tel Aviv.

Dzięki sprężystemu kierownictwu wycieczki mieliśmy możliwość dokładnego poznania i zwiedzenia wszystkich objętych programem miejscowości.

Tu następuje kilkadziesiąt podpisów uczestników wycieczki.

FRANCOPOL WAS ZAPRASZA

18.V.—26.V — 6 dni w Paryżu
18.V.— 6.VI — Paryż, Riviera Francuska
21.V.— 5.VI — Wzdłuż wybrzeży Morza Śródziemnego (Dalmacja, Neapol, Sycylja, Malta, Trypolis, Egipt, Stambul).

25.V.— 5.VI — Wystawa Międzynarodowa w Brukseli

Zapisy, informacje, prospekty: FRANCOPOL, Warszawa, Mazowiecka 9.

Dyrekcja K.E.Ł.

przeciwko gminie m. Łodzi

W swoim czasie donosiliśmy o skardze gminy miejskiej Łodzi przeciwko Kolei Elektrycznej Łódzkiej, przyczem suma sporu wynosiła 44.065,03 zł. zysków.

Obecnie sąd handlowy zasądził od K. E. Ł. na rzecz Łodzi całą kwotę z 10 proc. od dnia 8 maja 1929 r. oraz 2181

zł. 10 gr. kosztów procesu. Wyrokowi nadany został rygor tymczasowej wykonalności.

Po wyroku wpłynęła do sądu skarga apelacyjna K. E. Ł.

Druga skarga K. E. Ł. będzie w najbliższym czasie przedmiotem rozważań sądu apelacyjnego.

B-cia A. i R. Milgrom PIOTRKOWSKA 36

materiały na ubrania i palta damskie i męskie w najlepszych gatunkach

Obsuwająca się góra

która zagraża położonym u jej stóp wioskom pod Oberdudorfem nad rzeką Inn.

Szefom naszym, p.p. Waldemarowi i Mieczysławowi Aronson, z powodu zgonu Matki Ich

B. P.

FRAJDY ARONSON

zmarłej w Tel-Awivie, wyrażają najgłębsze współczucie

Personel biurowy i Majstrowie firmy A. Aronson i Synowie, Sp. Akc.

Po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł w dn. 27 b. m. nasz ukochany mąż, ojciec, teść i dziadek

b. p. Samuel Lewin

przeżywszy lat 60.

Pogrzeb odbędzie się dzisiaj, dn. 28 b. m. o g. 3 po poł. z domu przedpogrzebowego na ementarzu żydowskim, o czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych

Stroskana rodzina

Koledze naszemu, p. Ottonowi Szulcowi, z powodu zgonu Matki Jego

S. P.

OTYLJI SZULC

składa wyrazy współczucia

Administracja i Majstrowie fabryki Rozen i Wiślicki w Łodzi

Po długich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem mój ukochany mąż, nasz drogi ojciec, teść, dziadek, brat, szwagier i wuj

B. P.

Emanuel Szykier

(b. kupiec i obywatel m. Łodzi)

przeżywszy lat 63.

Wprowadzenie drogi nam zwłok nastąpi dziś, w niedzielę, dnia 28 kwietnia 1935 r. o godz. 2-jej popoł. z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

RODZINA.

Uprasza się o nieskładanie wstyt kondolencyjnych.

Co usłyszymy dziś przez radio?

9.00 Gimnastyka i muzyka z płyt
9.45 Transmisja z odpustu w Gnieźnie.
12.15 Poranek muzyczny z filharmonji. Orkiestra i Stefanja Feltens (fortepian). W przerwie: Fragment ze sztuki Jerzego Szaniawskiego p. t. „Żeglarz”.
14.00 Koncert życzeń.
15.00 Odczyt p. t. „Rola wychowawcza spółdzielczości”.
16.00 Koncert solistów: Grażyna Baciewiczówna (skrzypce) i Zygmunt Mosoczy (bas).
16.40 „Na ozimku” — nowela Jarosławskiego.
17.00 Audycja w wykonaniu kapeli ludowej.
17.30 „Święto lasu” — audycja dla dzieci.
17.50 „Urzednicy i interesanci” — odczyt.
18.00 Reportaż muzyczny.
18.45 „Życie młodzieży”.
19.08 Piosenki w wykonaniu Pępalskiego (płyty)
19.45 Feljeton „Przez lądy i morza”.
20.00 Muzyka (płyty)
20.30 „Na wesolej lwowskiej fali”

21.30 „Co czytać?” — szkic literacki.
22.15 Koncert w wykonaniu orkiestry symfonicznej z udziałem St. Zawadzkiej (sopran).
23.05 Wieczór taneczny.
AUDYCJE ZAGRANICZNE.
Berlin (356)
20.00 Opera Verdiego „Traviata” Wiedeń (507)
20.40 Koncert fortepianowy Amoll Schumana, Wariacje Schmitta, Soiree de Vienne Szuberta i Liszta, Rapsodia węgierska nr. 2 Liszta i Uwertura „Leonora nr. 3” Beethovena).
Bruksela (322)
20.00 Symfonia nr. 2 Haydna, Koncert wiolonczelowy Becherlingo i Krenika mieszczańska Haedta.
Strassburg (349)
18.30 Komiczna opera „Kapelmistrz”.
Sztokholm (426)
19.30 Symfonia XI Beethovena.
Praga (470)
21.00 Uwertura Rikkyego i Koncert wiolonczelowy Dworzaka

Jak są umarzane zaległości podatkowe

na zasadzie wydanych ostatnio rozporządzeń władz skarbowych

Szczegółowe wyjaśnienia kompetentnych czynników wraz z praktycznymi przykładami

W Dzienniku Ustaw Rz. P. Nr. 22 i 29 ogłoszone zostały dwa rozporządzenia Min. Skarbu o ulgach w spłacie zaległości podatkowych. Rozporządzenia te interesują nieomal wszystkich podatników, czego dowodem są liczne telefoniczne zgłoszenia się do naszej redakcji

Umarzanie zaległości

PIERWSZE ROZPORZĄDZENIE

Min. Skarbu z dnia 28 marca 1935 r. (Dz. U. Nr. 22) dotyczy umorzenia zaległości przeprowadzonych z urzędu przez urzędy skarbowe w księgach bierczych; a mianowicie:

a) płatnikom podatku od lokali, od nieruchomości i od placów budowlanych, o ile wymiar w każdym z tych podatków za rok podatkowy 1934 nie przekracza sumy zł. 100 umarza się wszystkie figurujące w księgach bierczych zaległości w tych podatkach, a wymierzone przed 1 kwietnia 1933 r. (a więc wszystkie należności pod koniec 1933 r.);

b) w podatku przemysłowym od obrotu i w podatku dochodowym, o ile ogólna suma tych zaległości w każdym z tych podatków nie przekracza od poszczególnego płatnika zł. 20, umarza się zaległości pochodzące z wymiarów dokonanych przed 1 kwietnia 1933 r. (ostatni obrotowy za r. 1931 i 4 zaliczki za r. 1932, a w dochodowym za r. podatkowy 1932);

c) w podatku gruntowym, pobieranym od jednostek zbiorowych t. j. wymierzonym dla całej wsi, umarza się bez względu na wysokość wszystkie zaległości pochodzące z przed 1 kwietnia 1933 r., a więc łącznie z pierwszą ratą tego podatku wymierzaną za rok 1933. — Również umarza się w tym podatku bez względu na wysokość zaległości podatkowe pochodzące z wyżej podanego okresu płatnikom, którym podatek ten wymierza się indywidualnie, a wysokość wymierzonego im podatku za rok 1934 nie przekracza zł. 20.

d) umarza się bez względu na wysokość wszystkie zaległości podatkowe pochodzące z przed dnia 1 kwietnia 1933 r. w podatku wojskowym (ostatnio wymierzony podatek za rok 1932).

e) zostaną umorzone również grzywny nałożone przed 1-ym kwietnia 1933 r. o ile zaległości w każdej poszczególniej przywincie nie przekraczają sumy zł. 100. Za grzywny uważa się wszystkie wymierzone kary za nieposiadanie wogóle lub posiadanie nieodpowiedniego świadectwa przemysłowego,

celem uzyskania potrzebnych informacji.

Chcąc poinformować naszych czytelników o istocie ulg w spłacie zaległości, zwróciliśmy się do wybitnego znawcy spraw podatkowych, który nam udzielił wyjaśnień, dotyczących obydwu tych rozporządzeń.

nie złożenie zeznania o obrocie i dochodzie niezłożenie wyjaśnień w podatku od obrotu i dochodu, nieposiadanie sztytu, nieposiadanie świadectwa przemysłowego na widocznym miejscu. Nie dotyczy to jednak grzywnien wymierzonych za nie wpłacanie w terminie lub niepobieranie podatku dochodowego od uposażeń służbowych.

Wyżej podane umorzenia powodują równoczesne umorzenie przypadających od powyższych zaległości dodatków państwowych i samorządowych, kar za zwłokę oraz kosztów egzekucyjnych.

Dla ścisłości należy zaznaczyć, że jeżeli w podatku od nieruchomości zaległości z przed 1 kwietnia 1933 r. w państwowym podatku nie istnieją, natomiast istnieją zaległości w pobieranym od tego podatku dodatku samorządowym, to do datki te umarza się również z urzędu o ile zaległość w tym dodatku samorządowym nie przekracza sumy zł. 20.

Umorzone są również opłaty za upomnienia, nie przekraczające sumy zł. 3, a pochodzące z okresu z przed 1 kwietnia 1933 roku, które stały się zaległością, bowiem płatnik zapłacił daną zaległość podatkową, a nie uiszczył jedynie opłaty za upomnienie. Dotyczy to wszelkiego rodzaju upomnień, pochodzących z przed 1 kwietnia 1933 roku, a więc skarbowych, komunalnych, ubezpieczeń społecznych, funduszu pracy, Państwowego Zakładu Ubezpiecz. Wz., opłaty za radio i t. p.

Umorzenia te zostaną przeprowadzone w księgach bierczych przez urzędy skarbowe i o ulgi te starać się nie należy. Jedynie zwraca się uwagę płatnikom podatku od lokali, posiadającym zaległości do r. 1933 włącznie, który w r. 1934 przeprowadzili się i otrzymali wymiar tego podatku za rok 1934 w innym urzędzie skarbowym, w nieprzekraczającej kwocie zł. 100, ażeby zwrócili się do urzędu skarbowego, w którym posiadają zaległości podatkowe w podatku od lokali i przedstawili nakaz płatniczy za rok 1934, a to celem umożliwienia urzędowi skarbowemu dokonania umorzeń zaległości.

Ulgę w spłacie zaległości

Przechodzimy teraz do omówienia DRUGIEGO ROZPORZĄDZENIA

Min. Skarbu z dnia 15 kwietnia 1935 roku o ulgach w spłacie zaległości podatkowych, ogłoszonego w Dz. Ustaw Nr. 29. — Rozporządzenie to dotyczy zaległości w podatkach państwowych: gruntowym, przemysłowym od obrotu, dochodowym

(dział I), od nieruchomości, od lokali, od placów budowlanych i wojskowym wraz z dodatkami państwowymi i samorządowymi. Za dodatki państwowe uważa się: 10 proc. dodatek oraz dodatek kryzysowy. Nie dotyczy zaś należności za świadectwa przemysłowe (patenty), podatku dochodowego dział II ustawy (podatek pobierany od uposażeń służbowych), podat-

ku od kapitału i rent, specjalnego od tantjem, nadzwyczajnej daniny majątkowej, podatku majątkowego, nadzwyczajnego podatku od niektórych zajęć zawodowych i podatku od energii elektrycznej.

Zaznaczyć trzeba, że ulgi te będą traktowane w każdym z tych podatków odrębnie; sposób udzielania ulg poniżej wyjaśnimy.

Ulgę, o których będziemy mówili przysługują Z URZĘDU, lecz tylko osobom fizycznym, spadkom wakuującym i spółkom jawnym. Nie dotyczą zaś osób prawnych (spółki akcyjne, spółki z ogr. odp. i in.) oraz płatników posiadających ordynacje (fideikomisy).

Osoby prawne dla uzyskania ulg przewidzianych omawianym rozporządzeniem muszą składać za pośrednictwem właściwych władz skarbowych podania do min. skarbu, zaś płatnicy posiadający ordynacje również muszą składać indywidualne podanie lecz bezpośrednio do min. skarbu.

Ulgę, przewidziane rozporządzeniem, są następujące: płatnikowi, który w roku budżetowym 1934-35 uiszczył co najmniej sumę, stanowiącą równo wartość wymierzonego mu w tym roku podatku, a ogólna suma zaległości w tym podatku, wyprowadzona na dzień 31 marca 1935 r. w porównaniu z ogólną sumą zaległości, wyprowadzoną na dzień 31 marca 1933 r.:

a) nie uległa zwiększeniu, lub zmniejszyła się nie więcej niż o 25 proc. — umarza się połowę zaległości w tym podatku, pochodzących z okresu z przed 1 kwietnia 1933 r.

b) o ile zaś zmniejszyła się więcej niż o 25 proc. — umarza się całkowicie zaległości pochodzące z przed 1 kwietnia 1933 roku.

Dla ścisłości dodajemy, że za zaległości pochodzące z przed 1 kwietnia 1933 r. uważa się:

- 1) niezapłacone kwoty podatku od lokali, od placów budowlanych i od nieruchomości za czas do końca 1933 r.
- 2) w podatku przemysłowym od obrotu za rok 1931 (ostatni rok) i 4 zaliczki za rok 1932.
- 3) w podatku dochodowym do roku podatkowego 1932,
- 4) w podatku gruntowym od pierwszej raty podatku gruntuowego za rok 1933.

Umorzenia, o których wyżej nadmieniliśmy, — przysługują również i tym płatnikom, którym w okresie od 1 kwietnia 1934 do 31 marca 1935 roku nie wymierzono któregośkolwiek z podatków wyżej wymie-

nionych, a którzy jednakowoż posiadają zaległości pochodzące z okresów z przed 1 kwietnia 1933 r., o ile ogólna suma tych zaległości na dzień 31 marca 1935 roku w porównaniu z ogólną sumą wyprowadzoną na dzień 31 marca 1933 r., wskutek dokonanych uiszczeń nie uległa zwiększeniu lub zmniejszyła się nie więcej niż o 25 proc. — w wysokości połowy zaległości, a o ile uległa zmniejszeniu więcej niż o 25 proc. umarza się całkowicie.

Dla łatwiejszego zorientowania się podajemy kilka przykładów praktycznych.

PRZYKŁAD PIERWSZY.

Płatnik, posiadający w dniu 1 kwietnia 1933 r. w podatku od lokali lub od nieruchomości lub od placów niezabudowanych, bądź też w podatku przemysłowym od obrotu, dochodowym, wojskowym zaległość wynoszącą kwotę 4 tys. zł., a któremu w okresie od 1 kwietnia 1934 r. do 31 marca 1935 r. wymierzono w którymkolwiek z wyżej wymienionych podatków 1 tys. zł. i w tym samym okresie czasu t. j. od 1 kwietnia 1934 do 31 marca 1935 r. zapłacił bez względu na co zostało zarachowane (na zaległość czy też za bieżący podatek) 1 tys. zł. a więc sumę stanowiącą równo wartość tego ostatniego wymiaru

lub też więcej t. j. do 1250 zł. — umarza mu się z urzędu z pozostałej zaległości połowę. Natomiast jeżeli wciął w tym samym okresie czasu t. j. od 1 kwietnia 1934 r. do 31 marca 1935 r. na poczet podatku sumę przekraczającą 1250 zł. umarza mu się całą zaległość pochodzącą z przed 1 kwietnia 1933 r. a figurującą w księgach bierczych urzędu skarbowego w dniu 31 marca 1935 r.

PRZYKŁAD DRUGI.

Płatnik, który w dniu 31 marca 1935 r. posiadał zaległość podatkową w którymkolwiek z wymienionych w pierwszym przykładzie podatków wynoszącą zł. 4 tys., a któremu w okresie od 1 kwietnia 1934 r. do 31 marca 1935 r. nie wymierzono tego podatku wskutek tego, że przestał być płatnikiem w tym podatku lub nie podlegał podatkowi natomiast zaległość jego wyprowadzona na dzień 31 marca 1935 r. w którymkolwiek z tych podatków pozostała w dalszym ciągu 4 tys. zł. pomimo dokonanych do dnia 31 marca 1934 r. wpłat lub też zmniejszyła się o 25 proc. t. j. do kwoty 3 tys. zł. wówczas połowa pozostałej na dzień 1 kwietnia 1935 r. kwoty, a pochodzącej z okresu z przed 1 kwietnia 1933 r. ulega umorzeniu. Natomiast o ile zmniejszyła się więcej niż o 25 proc. to zaległości te podlegają całkowitym umorzeniom.

Gdy zaległości się powiększyły

Jeżeli płatnicy, których zaległości na dzień 1 kwietnia 1933 r. w porównaniu do zaległości wyprowadzonych na dzień 31 marca 1935 r. nie uległy zmniejszeniu, a przeciwnie powiększyły się, pomimo zapłacenia w okresie od 1 kwietnia 1934 do 31 marca 1935 r. równowartości wymierzonego w tym okresie podatku, uzyskują odroczenie terminu płatności zaległości podatkowych, pochodzących z przed 1 kwietnia 1933 r. i zaległości powstałe jeszcze w okresie od 1 kwietnia 1933 r. do 31 marca 1934 r. — do dnia 31 marca 1938 r. o ile w latach budżetowych 1935-36, 1936-37 i 1937-38, t. j. aż do 31 marca 1938 r. będą dobrowolnie uiszczać wymierzone im w latach tych podatek.

Jeżeli natomiast płatnik nie będzie dobrowolnie płacił wymierzonego mu w okresie 1935-38 r. podatek, traci odroczenie i zaległości te stają się natychmiast płatne, oraz traci prawo do korzystania z dalszych ulg. Zaznaczyć trzeba, że za dobrowolne uiszczenie podatku uważa się dokonanie wpłaty

Gdy płaci się bieżący podatek

Niezależnie od wyżej podanych ulg płatnikowi, który w

przed upływem terminu oznaczonego w upomnieniu, to znaczy, że jeżeli płatnik nawet po otrzymaniu z urzędu skarbowego upomnienia wpłaci w ciągu dni 9 należność, wpłatę taką uważa się za skuteczną do browolnie.

Za podatek wymierzony uważana jest suma ogólna podatku łącznie z dodatkami, zmniejszona o dokonane odpisy, dotyczące tegoż wymiaru.

PRZYKŁAD:

Płatnik posiadający zaległość w którymkolwiek z podatków na dzień 31 marca 1933 r. 4 tys., a któremu wymierzono w okresie od 1 kwietnia 1934 r. do 31 marca 1935 r. w którymkolwiek z tych podatków 1 tys. zł. i taką samą kwotę t. j. 1 tys. zł. w powyższym okresie zapłaci i zaległość jego wyprowadzona na dzień 31 marca 1935 r. wynosiła ponad 4 tys. zł. (wskutek niezapłacenia w pełnej wysokości podatku wymierzonego w okresie od 1 kwietnia 1933 do 31 marca 1934 r.) nie korzysta z umorzeń, lecz zapłaci zaległości jego zostaje mu odroczone pod wyżej wymienionymi warunkami do 31 marca 1938 r.

okresie od 1 kwietnia 1934 r. do 31 marca 1935 r. zapłacił całkowicie wymierzony mu w tym roku podatek, albo też zapłacił w tym okresie czasu równowartość wymierzonego mu w tym samym okresie podatku, umarza się w roku bieżącym 10 proc. zaległości pozostałych do zapłacenia, natomiast w roku budżetowym 1935-36 15 proc., 1936-37 — 20 proc. i 1937-38 — 25 proc., o ile w wyżej wymienionych okresach będzie płacił dobrowolnie podatek w tej wysokości

(Dokończenie na stronie następnej)

BANK HANDLOWY W ŁODZI

Spółka Akcyjna — Al. Tadeusza Kościuszki 15
ma jeszcze do wynajęcia

SAFES

na dogodnych warunkach poczynając od 4 zł. miesięcznie
Safe jest najpewniejszym miejscem przechowywania posagu Twojej córki.

Prywatna Szkoła Powszechna i Gimnazjum Męskie Zgromadzenia Kupców m. Łodzi

w Łodzi, ul. Prez. Narutowicza 68

zawiadamiają, iż sekretariat przyjmuje zapisy nowych kandydatów do wszystkich klas codziennie od godziny 9-ej do 14-ej. Egzaminy wstępne w pierwszym terminie odbywać się będą w dniach 27, 28 i 29 maja r. b. o godzinie 4-ej po południu. Uczniowie, którzy zgłoszą się w okresie do 13-go maja r. b., jako kandydaci do egzaminów do I klasy gimnazjalnej, będą mogli skorzystać od tej daty z bezpłatnych lekcji przygotowawczych, zorganizowanych przez szkołę w godzinach popołudniowych. Egzaminy dla tych kandydatów odbędą się po 15 czerwca r. b. — Szkoła rozporządza kilkunastoma miejscami ulgowymi.

Dyrektor ANTONI IDŹKOWSKI.

PLACE

w Juljanowie i Marysinie III

tanio i na dogodnych warunkach do sprzedania. Wiadomość przy ulicy Dr. Biegańskiego 19 „ZARZĄD DOMINJUM JULJANÓW MARYSIN III”

Marysin III to świeżo powstałe osiedle, którego plany tylko co zostały zatwierdzone przy nowopowstającej linii tramwajowej na ul. Łagiewnickiej. Rozbudowa tego osiedla przedstawia się imponująco. Wobec dzisiejszych niepewnych czasów kupno placu na Marysinie III przedstawia najpewniejszą lokatę kapitału. Nabyć można u nas i na dwuletnią spłatę.

Zarząd Dom. Juljanów Marysin III

Tel. 140-19 ul. Dr. Biegańskiego 19, dojazd tramwajami do szpitala Radogoskiego

CERY
NIE MOŻNA OSZUKAĆ
karmiąc ją złym pudrem lub złym kremem szybko już zauważymy jej wiotczenie i wędnięcie. Cera wymaga odżywki, która ją jednocześnie pielęgnuje i utrzymuje w świeżości. Takimi odżywkami i kosmetykami są:
PUDER i KREM ABARID
„PERFECTION”
DO MYCIA TWARZY STOSUJECIE ZAMIAST MYDŁA OTRĄBKĘ ABARID

Zawiadomienie

Niniejszym zawiadamiam Ss. Klientów, że z dn. 29 bm. obejmuję pracę w Zakładzie fryzjerskim f.

Schielke, Grand Hotel tel. 215-23

Specjalność: farbowanie, trwałe ondulacje, czesanie podł. najnowszych modeli paryskich

BRONISŁAW

b. pracownik f. Muszyński i Wawrzyniak.
Ceny zniżone! — Wykonanie solidne!

DOKTOR

W. Łagunowski

Spec. chorób wenerycznych, seksualnych i skórnych

Gabinet Roentgeno- i światłolecznicy PIOTRKOWSKA 70. Tel. 181-83

Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1.30 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 wiecz. w niedziele i święta od 10-1

Związek Majstrów Przemysłu Włóknistego Woj. Łódz. Legionów 8a komunikuje, że dziś o godz. 7.30 wiecz., technik włókienniczy, p. N. Nussbaum wygłosi odczyt n. t. „Palestyna a przemysł włókienniczy”, na który członków i sympatyków zaprasza. Zarząd.

Piekarnia Mechaniczna

Offona Langhoffa wł. Edw. Hasiński
Łódź, Wólczańska 175, tel. 137-52.

Zawiadamia Szan. Publiczność, iż zastąpi otwarte filja przy ul. ANDRZEJA 2

Poleca znane ze swej dobroci pleczywo wszelkiego rodzaju jako to: torty, ciasta, specjalność herbatniki.

UWAGA! 3 razy dziennie świeże bułki.

DOKTOR KLINGER
spec. chor. seksualnych, wenerycznych i skórnych
Andrzeja 2, tel. 132-28
Przyjmuje od 9-11 rano i od 6-8 w. W niedziele i święta od 10-12

DOKTOR H. Braeutigam
choroby wewnętrzne i nerwowe od 6 maja r. b. przyjmuje w Hotelu „Savoy” w godz. od 11-ej do 12.30 pokój 210.

Dr. med. Wołkowyski
przeprowadził się na ul. Cegielniana 11 tel. 238-02
Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne
Przyjmuje od 8-12, 4-9 w. w niedziele i święta od 9 do 1 po po

Dr. med. S. KANTOR
Spec. chorób skórnych i wenerycznych
UL. PIOTRKOWSKA 90 tel. 129-45
Przyjmuje od 8-2 i od 6-9 wiecz. W niedz. i święta od 8-2.

DOKTOR REICHER
powrócił
Specjalista chorób skórnych wenerycznych i seksualnych
Południowa 28, tel. 201-95
przyjm. od 8-11 rano i 5-8 w. w niedziele i święta od 9-1 pp.

DOKTOR Z. Henrykowski
Specjalista chorób wenerycznych skórnych i seksualnych
mieszka obecnie Traugotta 9, front, I p. Tel. 262-98
przyjmuje panów od 8-11 i od 6-9 w. w niedz. i święta od 9-12.30 pp. Panie od 10-11 r. i 6-9 w.

Starszy Felczer B. Joskowiec
ul. Północna 4, tel. 141-86
Szczepienie ospy codziennie świeżą krowianką
8-11 i 4-6

DR. MED. MARJA LEWINSONOWA
chor. weneryczne i skórne
Piotrkowska 88, tel. 265-96
Kosmetyka lekarska pielęgnowanie cery i włosów
Godz. przyjęć od 10 rano do 8 wiecz.

MODNE MATERJAŁY NA UBRANIA I PALTA BIELSKIE
najprzedn. gatunków. —
J. ROZENKOPF
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 28. — FRONT II PIĘTRO
TELEFON 235-46. — CENY PRZYSTĘPNE!

Do akt. Nr. Km. 1851/34
Obwieszczenie
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 13-go zamiesz. w Łodzi przy ul. Aleja 1-go Maja 34 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dn. 2 maja 1935 r. od godz. 13 w Łodzi przy ulicy 6-go Sierpnia Nr. 1 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: mebli, żyrandola, firanek z lambrekami i drążkami ossacowanych na łączną sumę zł. 660.—
które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dn. 17.4.35 r.
Komornik (-) St. Dulkowski
Sprawa Pauli Sommerowej p-ko Brunonowi Ernestowi Sommerowl.

Dr. med. S. Kryńska
Chor. skórne i weneryczne (koblety i dzieci)
Stenkiwiczka 34 telef. 146-10
godz. przyj. od 11-1 i 3-4 pp

Dr. med. Wiktor Miller
choroby reumatyczne
ul. Sienkiewicza 40
Tel. 146-11
przyjmuje od 4 i pół do 7.
Fizykalna Terapia.

Dr. med. D. Frid
Choroby wewnętrzne przeprowadził się na ul. Zawadzka 16a fr. I p. tel. 224-78
godz. przyj. 9-10 i 5-7 w.

Dr. med. A. Kleszczelski
Chirurg-Urolog
Chor. nerek, pęcherza i dróg moczowych
NARUTOWICZA 16 (Piłsudskiego 76). Telef. 127-78
Przyjmuje od 4-6 po poł.

Do wynajęcia
3 sklepy z mieszkaniami
1 duży skład z piwnicą
1 piwnica.
Kilińskiego 121, tel. 218-20.

Ala Izbicka
pielęgniarka dyplomowana
Narutowicza 47
tel. 246-36

SILV-OZON-MOTOR
IDEALNA KAPIEŁ BALSAMICZNA WZMACNIAJĄCA
Wysprzężenie się bezwzględnie! Właścicielom!

Rakieta
Sienkiewicza 40, tel. 141-22
Pocz. o g. 4-ej, w sobotę, niedz. i święta o g. 12 w poł.
Poranki na wszystkie miejsca po **54 gr.**

Dziś i dni następnych!
Fenomenalny śpiewak,
genjalny artysta

Józef Schmidt

zachwyć, olśni i wzruszy w aredyziele reż. Maxa Neufelda

Sprzedany Głos

(Ein Stern fällt von Himmel)

Mówiony i śpiewany po niemiecku.

Nadprogram: W KRÓLESTWIE ZABAWEK — groteska kolorowa

d.h. **A. GEPNER**WARSZAWA GRZYBOWSKA 27
TEL. 690-27, 655-25, 659-25**BLOKI
BLACHY
PRĘTY
DRUTY
RURY****METALE**CYNA • CYNK • OŁÓW • MIEDŹ • NIKIEL • ANTYMON
ALUMINIUM • BIZMUT • KADM • MANGAN • MAGNEZ
KOBALT • RTĘĆ •
MOŚIADZ • BRONZ • STOPY ŁŹYSKOWE • STOPY DRU-
KARSKIE I INNE •
MINJA I GLEJTA OŁOWIANA
BLACHA CYNKOWA • BLACHA POCYNKOWANA
BLACHA BIAŁA • BLACHA CZARNA
STARE METALE •**Zarząd Centralnego Stowarzyszenia Kupców i Przemysłowców Województwa Łódzkiego** (ul. Piotrkowska 10)

podaje do wiadomości pp. Członków, że w myśl § 27 Statutu Stowarzyszenia w niedzielę, dnia 12 maja 1935 r. o godz. 4-ej po poł. w pierwszym terminie, w lokalu Stowarzyszenia (ul. Piotrkowska 10), odbędzie się

Doroczne Walne Zebranie

z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie zebrania. 2. Wybór przewodniczącego. 3. Odczytanie protokołu poprz. walnego zebrania. 4. Odczytanie sprawozdania z działalności za rok 1934. 5. Odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej. 6. Zmiana § 36 Statutu Stowarzyszenia i uchwalenie regulaminu obrad Walnego Zebrania. 7. Uchwalenie budżetu na rok 1935. 8. Wybór Władz Stowarzyszenia. 9. Wolne wnioski.

UWAGI: 1. W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków w pierwszym terminie Zebranie odbędzie się tegoż dnia o godz. 6-ej po poł. w drugim terminie bez względu na ilość obecnych członków (§ 32 Statutu). 2. Wnioski, które mają być przedłożone Walnemu Zebraniu należy zgłosić pisemnie na ręce Zarządu do dnia 5 maja 1935 roku. (§ 29 Statutu).

**Przynosisz szczęście
do domu**czytając
miesięcznik kobiecy
„Nowa linja”

Wydawnictwo: Kraków skr. poczt. 272

2 POKOJEsłoneczne z kuchnią wy-
godami przy ul. Zachodniej
17 od 1-go maja**do oddania.**

Wiadomość u gospodarza.

Do akt. Nr. Km. 2546/34

ObwieszczenieKomornik Sądu Grodzkiego w Łodzi
rew. 13-go zamiesz. w Łodzi przy
ul. Aleja 1-go Maja 34
na zasadzie art. 602 K. P. C.
ogłasza, że w dn. 2 maja 1935 r.
od godz 12 w Łodzi przy ulicy
Andrzeja 11
odbędzie się publiczna licytacja
ruchomości, a mianowicie:
mebli, aparatu projekcyjnego, dywa-
nu, pafonu, żyrandola, radioodbiornika,
firanek i kasy ogniotrwałej
oszacowanych na łączną sumę
zł. 2760.—które można oglądać
w dniu licytacji w miejscu sprze-
daży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 17.4.35 r.

Komornik (-) St. Dulkowski.
Sprawa Komunalnej Kasy Oszczęd-
ności, m. Łodzi p-ko Marji Goldber-
gowej.**LODU**od najmniejszej ilości dostarcza
**B. Rubinek, Południowa 39,
skład Nr. 43, tel. 148-05.**
Punktualna dostawa do mie-
szkań prywatnych. 589—7Drogielne ogródz-
nia, ple-
cionki i tkaniny po
bardzo zredukowa-
nych cenach, poleca
firma **RUDOLF JUNG**Łódź, Wólczańska 151 tel. 128-97
Rok założenia 1894.

Dr. med.

NIEWIAŹSKISpecjalista chorób wenerycznych
skórnych i seksualnych**Andrzeja 5, telef. 159-40**przyjmuje od 8—11 rano i od 5—9 w
w niedziele i święta od 9—1

Dr. med.

S. LiebeskindAkuszer-Ginekolog
przeprowadził się na ul.**ANDRZEJA 2, tel. 216-66**

przyjmuje od 4—6

Dr. med.

M. MaślankaChoroby nerwowe i psychiczne
przeprowadził się**na ul. Sienkiewicza 31**

Tel. 147-72.

**KTO SIĘ SMUCI
niech do mnie się zwróci
FAKIR BIRMAN****BEZPŁATNIE.**Astrolog, którego przepowiednie urzeczywistnia-
ją się zawsze i którego radami kierują się najwybit-
niejsze osobistości, **BEZPŁATNIE** prześle Ci amulet
części i Twój horoskop, ułożony według rytuału
hinduskiego. Horoskop ten ustali Twoją przyszłość,
wskaże Ci nieomylnie okresy pomyślne, w których
zdobędziesz miłość, pieniądze i powodzenie we wszystkim.
Jedynie medjum uznane w Paryżu odpowie Ci na każde pytanie i wply
nie myślą w pożądanym kierunku. Z pośród tysięcy otrzymanych li
stów oto kilka przykładów.

Wdzięczni autorzy zezwolili na opublikowanie ich.

Osoba polecana mi przez Pana po-
mogła mi materialnie i tem urato-
wała moją sytuację finansową.
Jacques Exoron
rue Massena — NICEPoraz trzeci zmuszona jestem zwró-
cić się do Pana. Rady Jego były
dla mnie tyle razy zbawienne, że
ufam jedynie Panu.M. de Witt
100, rue de l'Industrie
Ostende.**Nie pozostawaj samotnym w życiu!**Szczęśliwi, którzy dzięki radom Fakira Birmiana wygrali na Loterii
Państwowej Francuskiej:Wygrana 500,000 fr. P. M. Bigre. Agent samochodów „La Licorne”
w Perigueux.Wygrana 100,000 fr. P. Nina Larol, tancerka w Teatrze Narodowym
Opery Paryskiej.Na Loterii Sweepstake Luxemburskiej:
Wygrana 100,000 fr. Pani Fleury w Brukseli.Na Loterii Hiszpańskiej:
Wygrana 100,000 ptas. Z. Eustachio, Rambla 50 w Barcelonie.**Jak oni bądź moim przyjacielem!**Jak wyżej wymienione osoby — przyjmij **FAKIRA BIRMANA**, jako
opiekuna i przyjaciela. Jest to tarcza przeciw niedoli, światło prze-
wodnie, które oświetla noc Twojej przyszłości. W zawiąskanych spra-
wach, w okresach poważnych i decydujących, w chwilach rozterki,
zwróć się do niego. Zapytaj, co masz uczynić. On wskaże Ci właści-
wą drogę, a zwyciężysz.Podaj imię, nazwisko, adres, datę i miejsce urodzenia. Załącz 1 zł.
w znaczkach pocztowych na koszt przesyłki
Adresować: Fakir Birman (Oddz. 7) Warszawa, Skrytka Pocztowa
Nr. 370.**Pomoc humanitarna
ofiarom życia i ludzi**

Dr. med.

M. Dawidowicz

chor. wewn.

ELEKTROKARDIOGRAFJA

(zdjęcia prądów elektrycznych serca)

ul. Narutowicza 42

Tel. 184-91 Godz. 5—7.

Dr. med.

P. BRAUN

powrócił

choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 8—1, 4—8 w.**ul. Cegielniana 4**

Tel. 100-57

Dr. med.

Dr. Feldman

Akuszer-ginekolog

mieszka obecnie

Kilińskiego 113

(Nawrot 41) Tel. 155-77

Dr. Jan Polak

choroby wewnętrzne i alergiczne

Nawrot 7, tel. 164-21przyjm. w godz. od 17-ej do
20-ej.**MIMOZA**Wielki film
erotyczny**Kobieta pod kontrolą**W rol. gł. **WINNE GIBSON**

Dziś i dni następnych!

„WŁADCZYNI LIBANU”W rol. gł. **Jean Murrat i Spirelly**

Kilińskiego 178 Doj. tramw. Nr. 0, 4, 6, 10 i 17.

Następny program: 1) „Zagłada, 2) „O czym śnią dziewczęta”

Kino-teatr

„METRO”

PRZEJAZD 2

Początek o g. 12

Ostatnie 2 dni!

Antek PolicmajsterW roli głównej: **ADOLF DYMSZA**

Passe-partouts i bilety ulgowe, prócz urzędowych, nieważne

Kino-teatr

„ADRIA”

GŁÓWNA 1

Początek o g. 1

Kino Teatr

MIRAZ11 listopada 16
(Konstantynowska)

Początek o g. 12-ej

Dziś i dni następnych!

„PRZEBUDZENIE”

Przebojowy film polski p. t.

W rolach głównych asy aktorstwa polskiego

Aleksander Zelwerowicz, Junosza Stepowski, Igo Sym, Władysław Walter i inni

HURTOWNIA WYROBÓW GUMOWYCH
CH. TENENBLUM NARUTOWICZA 16
 TELEFON 140-59.

JENERALNA REPREZENTACJA
BERSON-SEMPERIT
 UWAGA: **OPONY i DĘTKI** S/MOCHODOWE, MOTOCYKLOWE ORAZ ARTYKUŁY CHIRURGICZNE,
 POLECA: **„SEMPERIT”** I ROWEROWE — marki — **TECHNICZNE, SPORTOWE i t. p.**

Elegancka Pani nosi bucik A. Ogórek Zawadzka 11, tel. 202-86
 z firmy **A. Ogórek** Specjalny dział obuwia męskiego
 wykwintnego

Instytut Kosmetyczny

Stawa

Piotrkowska 175, tel. 138-76
 przyjm. od 10-2 i 4-8 w.
 Bezpowrotne usuwanie owłosienia
 najnowszą radykalną metodą bez
 śladów.
 Kuracje odmładzające metodą
 hormonalną.
 Trwale przyciemnianie brwi i rzęs.
 Upiększenia dzienne i wieczorowe

LECZNICA „OMEGA”
 i gabinet dentystyczny
 Główna 9, telef. 142-42
 Przyjmują lekarze we
 wszystkich specjalnościach
 Analizy lekarskie, zastrzyki,
 ki, Roentgen, lampa
 Kwarcowa.
 Stacja zapobiegawcza
 czynna całą dobę
Porada 3 zł.

Gabinet kosmetyki
 leczniczej i toaletowej
Z. SZWALBE
 dyplom Uniwersytecki
 Moniuszki 1, tel. 127-99.
 Usuwanie wszelkich
 defektów cery.
 Usuwanie bezpowrotnie i bez
 śladów szpeczących włosów.
 Przyjmuje 10-2 i 4-8 wiecz

Do właścicieli nieruchomości,
 fabryk, mieszkań, biur i t. p.
 Remonty, przeróbki i nowe ro-
 boty wykonujemy szybko i
 solidnie
POGOTOWIE BUDOWLANE
 tel. 111-83.

Ogólnie znana i stosowana od wielu lat w kraju i zagranicą

CHOLEKINAZA
H. NIEMOJEWSKIEGO

Zioła „Cholekinaza” systematycznie wzmagają
 czynność wątroby i wyda-
 lają w ten sposób szkodliwe poboczne produkty przemiany ma-
 terji (barwki żółcłowe, kwas moczowy, kwasy żółcłowe), uniemo-
 żliwiają zaleganie ich w organizmie.
Labor. Fizjol. chem. „Cholekinaza”
 Warszawa, Nowy-Swiat 5, oraz apteki i składy
 apteczne.

Stosuje się przy chorobach:
 Wątroby i na jej tle:
 Kamienie żółcłowe.
 Żółtaśka.
 Chroniczne zaparcie stołca.
 Katary (nieżyty) żołądka i kiszek.
 Na tle złej przemiany materji:
 Atretyzm.
 Choroby skóry na tle złej prze-
 miany materji.

Żądać bezpłatnych broszur.

SZKOŁA POWSZECHNA

i Gimnazjum żeńskie z prawami szkół państwowych
R. Konopczyńskiej-Scholewskiej
 Kilińskiego 94 (naprzeciw parku Sienkiewicza) tel. 128-62.

Zapisy do szkoły powszechnej od 1 maja.
 Egzaminów wstępnych do wszystkich klas gimnazjum dn. 28-go i 30-go maja
 w pierwszym terminie, dn. 17, 18 i 19 czerwca w drugim terminie.
 Kancelarja czynna codziennie od 9 — 14-ej.

pracownia pasów i biustonoszy
 d. Jazenbergowej
 poleca najnowsze modele

przejazd 6-2
 tel. 1588

Instytut kosmetyczny
„DEA”
 pod fachowem kierownictwem
 lekarza.
Cegielniana 15
 tel. 149-07
 przyjmuje od 11-2 i od 3-7 wiecz.

PULOWERY KOSTJUMY
 ręcznej roboty (na drutach) pg. naj-
 nowszych modeli po cenach przy-
 stępnych poleca:
HERSKOPFOWA,
 Piotrkowska 83, m. 30.

Pewność zdrowia — skarb to duży
„OLLA” wiecznie Ci posłuży!
„OLLA”
 „Gum.?”

DRZEWKA
 Karłowe starsze Pienne (stamowe) formowane. Specjal-
 ność Agrest wielkoowocowy szczepiony
 i krzaczysty gwarantowany. Wielka pora zamawiać Poleca
Leon Kołaczkowski Zakład Ogrodniczy
 Przędzalniana 86
 tel. 115-02. Dojazd tramwajem Nr. 3.

Cukiernia **„ZRÓDŁO”**
 Przejazd 1. — Tel. 209-87 i 133-72.
 poleca
 wysmienite **LODY**
 Porcja **35 gr.**
 wraz z wodą sodową i wafilem czekol-
 dowym

Do akt. Nr. Km. 2001 i 20
OBWIESZCZENIE.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
 dzi rew. 16-go, samiejszkoły w Ło-
 dzi przy ul. Aleja 1-go Maja 34
 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogła-
 sza, że w dn. 2 maja 1935 r.
 o godz. 15 w Łodzi przy ulicy
 Aleja Kościuszki 21
 odbędzie się publiczna licytacja
 ruchomości, a mianowicie:
 przyrządów gimnastycznych, bilar-
 dówka, 2-ch stołów pingpongowych,
 2-ch piecyków, mebli, portjer bawo-
 nianych i komplet instrumentów de-
 tych
 oszacowanych na łączną sumę zł. 612
 które można oglądać w dniu licyta-
 cji w miejscu sprzedaży, w czasie wy-
 żej oznaczonym.
 Łódź, dn. 16.4. 1935 r.
 Komornik: (-) St. Dulkowski
 Sprawa Majera Zajdęgo p-ko Roboty
 Stow. Sport. „Stern”

Dźwiękowe kino
Przedwiośnie

Zeromskiego 74 | 76
 tel. 129-88

Ostatnie 2 dni!

Entuzjazm prasy — aplauz publiczności dla polskiego arcydzieła filmowego p. t.

MŁODY LAS

Potężna epopea miłości, bo-
 haterstwa i poświęcenia.

W rolach głównych: **Marja Bogda, Bogusław Samborski, Stefan Jaracz, Antoni Bednarczyk, Marja Balcerkiewicz, Jeż Kobusz, Adam Brodzisz, Junosza Stępowski, Michał Znicz, Mieczysław Cybulski, Władysław Walter, Tekla Trapszo i in.**

Ceny miejsc: I m. 1.09, II m. 90 gr., III m. 50 gr.
 Początek o godz. 11-ej

Passe-partouts i bilety wolnego wejścia nieważne
 Następnym program: **„Piotruś” z Franciszką Gaal**

Kino-teatr
Sztuka

Kopernika 16, tel. 140-72

Dziś pocz. o godz. 12-ej

Dziś i dni następnych!

JAN KIEPURA

PERŁA SEZONU!

w niebywalej komedji muzycznej

„Dla ciebie śpiewam”

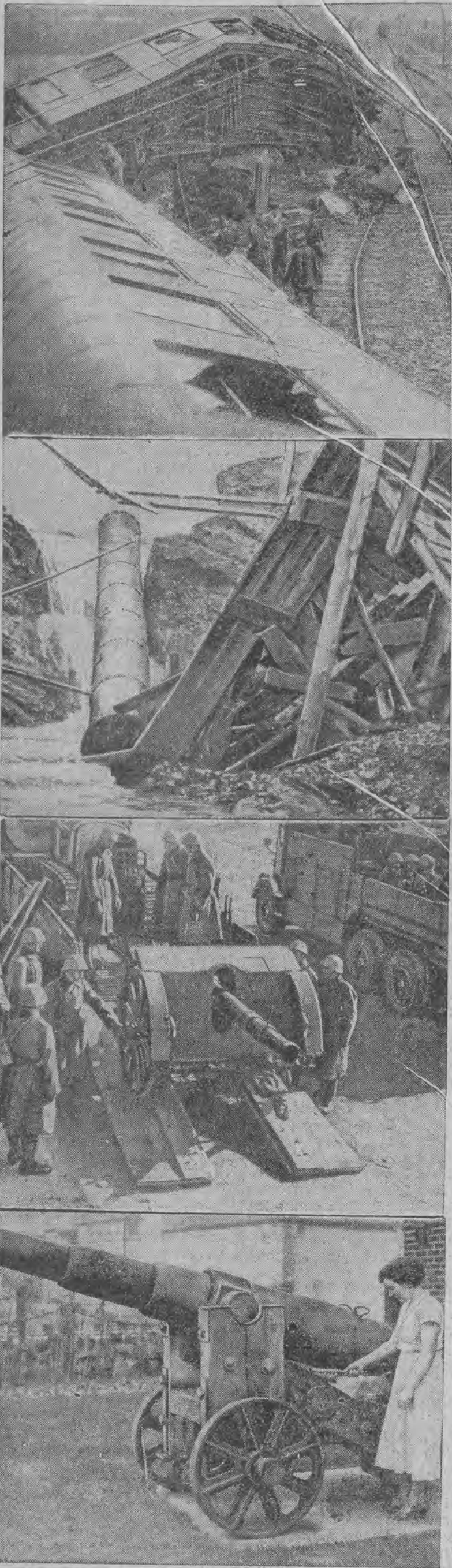
Przepych! Wystawa! Humor! oraz czarujące melodie z uroczą **Martą Eggerth**

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-
 datkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odnośnienie —
 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1-szpaltowy (strona 5 szpalt) 1-sza strona 2 zł., Reklamny tekstem
 redakcyjnym zł. 1.50; w tekście z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca
 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najniższe ogłoszenie zł. 1.50
 Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najniższe zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogło-
 szenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm. zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatek
 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.

Natura niszczy, człowiek jej pomaga

1. Francuski ekspres pirenejski wykołcił się, jadąc z szybkością 100 klm., przyczem było 3 zabitych i 10 ciężko rannych. 2. Groźne przerwanie tamy miało miejsce z powodu wiosennego topnienia śniegów nad rzeką Sieg. 3. Artylerja armji czechosłowackiej została ostatnio znortyzowana, przyczem działa przewozi się na samochodach ciężarowych lub przy pomocy traktora ślimakowego. 4. Kapitan armji angielskiej, J. W. Lane, ustawił w swoim ogrodzie kilkanaście rozmaitych armat.

Najromantyczniejsza przygoda XX wieku

James Brooke — maharadza Sarawaku

W kwietniu 1803 roku przyszedł na świat James Brooke, bohater jednej z najdziwniejszych i najromantyczniejszych przygód XIX wieku.

Urodził się w majątku swojego ojca, Coombe Grove koło Bath. Lata jego młodości przypadły na przełomową epokę Anglii. — W dymach Waterloo i pierwszych strajkach robotniczych konała „Old Merrie England”, spadkobierczyni stuartowskiej radości życia, a rodziła się purytańska epoka królowej Wiktorji — epoka premierów, teologów i wojen, wyprawianych w imię cnoty.

Nadchodzące lata miały się odznaczyć olbrzymią ekspansją kolonialną Wielkiej Brytanji. Bujne natury, ściśnięte w domu ideałem gentelmana, wysokimi kornierzykami szukały sobie ujścia i wyżycia się w dalekich niezbadanych krajach.

Kanału Suezkiego jeszcze nie było. Na wschód od Ceylonu jedynym, ogólnie obowiązującym prawem była siła i wiele było miejsca dla mocnych ludzi.

James Brooke okazywał awanturniczą żyłkę od najmłodszych lat.

Kampanja wschodnio-indyjska, spółka bankowa sprawująca suwerenne prawa nad znaczną częścią Hindostanu była idealną instytucją dla awanturniczych duchów swojego czasu.

W 1825 roku, jako młody podporucznik jednego z pułków kompanji, został wysłany do Indji.

Trafia dobrze. Właśnie wybuchła wojna z Burmą. Pułk Brooke prowadzi operacje w słabowówczas zbadanej dolinie Bramaputry.

Z początku wszystko idzie jaknajlepiej. Dowódca wróży młodemu oficerowi świetną karierę. W rok później jednakże, pod Rungpore, Brooke zostaje poważnie ranny i odesłany do domu.

Ale kalectwo nie zatamowało żądzy przygód.

W roku 1830 odbywa podróż do Chin. Nie była to wówczas bezpieczna wycieczka luksusowym transatlantykiem. Pomijając niewygodę i niepewność jazdy żaglowcem, morza naokoło Chin roiły się od piratów. — Daleki Wschód był poprostu pokryty tysiącami zbrojeckich organizacji, które nietylko grabiły przejeżdżających, ale tworzyły prawdziwe państwa niemilosierne uciskające ludność.

Brooke'a romantyka i idealistę ogarnęła idea oswobodzenia tych odległych wysp od zarazy korsarstwa. Myśl ta zapanowała w nim niepodzielnie. Na realizację jej jednakże musiał jeszcze czekać.

W 1838 roku umiera jego ojciec. Wielka fortuna przypadła w udziale synowi. Jedynie w czasach ówczesnych, kiedy to wierzono w autentyczność Ossjana, egzotyczny Endymion d'Israeli, przybrany w kamee i

koronki tęsknił do wielkich czynów, można było w ten sposób lokować kapitały.

James Brooke, obecnie „Sir”, poprostu sprzedaje całą posiadłość, uzbraja i wyposaża trójmasztowiec „Royalist”, który mu się udało nabyć bardzo tanio i wyrusza na morze bez żadnego określonego celu. — Poprostu przed siebie w poszukiwaniu Wielkiej Przygody i dla zniszczenia korsarstwa.

W trzy lata później „Royalist” zarzuca kotwicę u wybrzeży Borneo. Największym państwem tej wyspy był wówczas sułtan Brunei.

W chwili przybycia fregaty Brooke'a na Brunei trwały wewnętrzne zaburzenia.

Wuj panującego sułtana Mir Hassim prowadził właśnie w imieniu władcy, wojnę z buntowniczymi Dajakami prowincji Sarawak.

Nie mogąc dać rady walecznym „łowcom głów” Mir Hassim zawezwał na pomoc Brooke'a i jego „Royalist'a”.

Interwencja anglików okazała się skuteczna. — Wdzięczny Mir Hassim, w nagrodę mianuje sir James'a Brooke'a, szlachcica angielskiego, maharadzą Sarawaku. Ludność zmęczona walkami z antuzjazzmem wita nowego władcę, a w rok później 1842 sułtan Brunei, suweren Sarawaku, konfirmuje tytuł i prawa angielskiego poszukiwacza przygód do orientalnego tronu.

Świeżo upieczony monarcha z entuzjazmem przystępuje do pracy. Studjuje kodeksy, układa prawo dla swojego państwa, a przedtem wszystkim realizuje wreszcie „idee fixe” swojego życia. Zaczyna oczyszczać z korsarzy wschodnie archipelagi.

Postępuje z nimi niemilosiernie. Wycina ich w pień. Samo podejrzenie o sprzyjanie rozbójnikom wystarcza do skazania.

W walce nie cofa się przed niczem i z nikim się nie liczy. W 1847 roku napada nawet na stolicę swego suwerena sułtana Brunei i zmusza go do ucieczki. Powodem były wieści, że sułtan czerpie dochody z korsarstwa. W dwa lata później w 1849 wyprawia się przeciwko Dajackim piratom w Seribas i Sakuran. W parę miesięcy po zrównaniu z ziemią tych miejscowości, niszczy centralę korsarstwa na Borneo, sułtanat Sula. Rezultat osiągnięty. Po Archipelagu Sudajskim coraz gęściej krążą towarowe dżonki chińskich kupców.

Do Anglii dochodzą wieści o bohaterskich wyczynach Brooke'a. Rząd mianuje go gubernatorem i komentantem sił zbrojnych pobliskiej kolonji angielskiej Labuan i konsulem generalnym na Borneo.

W 1850 roku, kiedy przyjechał do kraju, londyńska Cięty ofiarowała mu obywatelstwo honorowe.

Brooke jest u szczytu sławy — jest bohaterem narodowym i wybawcą uciemiężonych malajów.

Jednakże prawie równocześnie z kanonizacją rozpoczyna się „odbronzowywanie”. Rozpowszechniają się panflety o jego zdrzstwie i okrucieństwie. Zaczynają go przedstawiać jako wschodniego tyrana. Afera zupełnie przypomina późniejszą napaść na Stanleya.

Wreszcie skandal wybucha. Józef Hume, członek parlamentu, oskarża Brooke'a w izbie gmin o wypłacenie „pogłównego od każdego zamordowanego pirata. Awantura nie daje się zatuszować i rząd wyznacza komisię dla zbadania całej sprawy. Wprawdzie ostatecznie Brooke'a uniewinniono, ale gwiazda jego zaczyna przyciemniać. Odebrano mu gubernatorstwo Labuanu i opinja coraz mniej wiary w nim bohatera.

Rozgoryczony wraca do Kuching, stolicy swojego państwa. Nie upadł jednak na duchu i żelazną ręką utrzymuje porządek w swoich posiadłościach.

Chińscy piraci szykują mu w tajemnicy odwet. Niespodziewanym atakiem opanowali jego pałac w Kuching i spalili go, a sam Brooke ledwo uszedł z życiem. Po paru tygodniach opanowuje z powrotem stolicę, a przywódców napaści, których udało mu się ująć skazuje na śmierć.

Był to jego ostatni akt władzy. W 1863 roku Wielka Brytania uznała de jure niepodległość Sarawaku. W 1865 roku Brooke udał się do Londynu, aby załatwić formalności, ale po przybyciu został tknięty paralizem.

Był zupełnie bez środków do życia. Aureola narodowego bohaterstwa przysłała mu z pomocą. Komitet pomocy zbiera znaczne fundusze drogą publicznej składki, za które zakupiono posiadłość w Devonshire. Ofiarowano ją zupełnie choremu Brooke'owi w imieniu narodu angielskiego. W r. 1868 sir James Brooke umiera.

Dalsze dzieje Sarawaku są „banalne”. Po śmierci sir Jamesa na tron wstąpił jego bratanek sir Charles Johnson Brooke, a dziś panuje tam syn tego ostatniego, sir Charles Vyner Brooke. Kraj, przyjęty w 1883 r. pod protektorat Wielkiej Brytanji, liczy dziś 108.899 klm. powierzchni i 600.000 mieszkańców i jest jednym z najlepiej zagospodarowanych na świecie państw — nie ma ani grosza długu wewnętrznego.

Na uroczystościach jubileuszowych, które za miesiąc odbędą się w Londynie, wśród tyśiąca wschodnich władców, — składających hołd Jerzemu V, będzie maharadza Sarawaku, wnuk człowieka, który, jak powiedział Kipling, został królem.

DWA NARODY — dwa światy i światopoglądy

Słownik, lub też encyklopedia, oświetlając wiele pojęć, ma duży wpływ na kształtowanie się umysłowości danego narodu. Zarówno młodzież czerpie z encyklopedji swoje pierwsze wiadomości, jak i starsi często chcą je w ten sposób odświeżyć. Jednocześnie słownik taki rzuca ciekawe światło na nastawienie jego twórców, które często jest nastawieniem całego narodu.

Podajemy poniżej kilka charakterystycznych definicji z francuskiego słownika Larousse'a, oraz ich odpowiedniki w słowniku niemieckim „Das Kluege Alphabet”, który ukazał się w tym roku w Berlinie. (REDAKJA).

Określenia francuskie Określenia niemieckie Karol Wielki

Karol Wielki, król franków i cesarz Europy zachodniej:

Podbił akwitaniów, longobardów, bawarczyków, saksionów i awarów; zorganizował wyprawę przeciwko maurom w Hiszpanji, która zakończyła się klęską jego tylnej straży, pod Roncevaux, gdzie zginął Roland. — Jednakże dzieło polityczne Karola Wielkiego nie przeżyło go; jego słabi spadkobiercy nie posiadali bowiem tych właściwości, które Karolowi pozwoliły dokonać tego dzieła. Karol Wielki jest największą postacią wieków średnich; wojując ciągle z powodzeniem, czynił wytrwał wysiłki, aby połączyć rozmaite szczepy swego cesarstwa w jedną całość.

Karol Wielki, król franków:

Pokonał (773—774) królestwo longobardów, zwyciężył w 778 Tassila, króla Bawarii, obronił północną Hiszpanję przeciwko maurom i Niemcy południowe przeciwko awarom. Przez długi czas toczył zacięte walki przeciwko saksionom, którzy pod dowództwem księcia Widikinda bronili się przez trzydzieści lat (772—804) przed wcieleniem ich w skład królestwa franków. — Podbój ich nastąpił dopiero po rzezi werdeńskiej i po narzuceniu im siła chrześcijaństwa.

Wewnętrzne przeciwieństwa rasowe spowodowały po jego śmierci rozdrobnienie cesarstwa —

Nowi historycy rasistowscy widzą w nim przede wszystkim przeciwnika saksionów, cywilizacji postępowej i czystszej rasy, a zatem uważają, że zaszkodził germanizmowi.

Liberalizm

Suma doktryn wyznawanych przez liberalistów. Znaczenie słowa „liberalizm” było z początku bardzo ograniczone. Liberalizm zwał się ten, który głosił postęp przez wolność i przeciwstawiał się mniej czy bardziej absolutnej władzy państwa i kościoła. Po Restauracji, partja liberalna została założona w celu zapewnienia poszanowania swobodom osiągniętym przez rewolucję. Po swem zwycięstwie w r. 1848 przeciwko rządowi demokratycznemu. Zastąpieniem w roku 1848 przeciwko rządowi demokratycznemu. Zastąpienie problemów politycznych kwestjami natury społecznej, postępy socjalizmu przyczyniły się również w pewnej mierze do tej ewolucji pojęcia liberalizmu. Obecnie w imię wolności jest on przeciwnikiem wszelkich doktryn narzucanych siłą, i w ten sposób przeciwstawia się zarówno cezaryzmowi jak i radykalizmowi antyklerykalnemu, socjalizmowi państwowemu i kolektywizmowi, jakkolwiek wszystkie te kierunki tam samo przypisują sobie jedynie stosowanie się do zasad liberalizmu prymitywnego.

Koncepcja burżuazji przedwojennej, oparta na złe zrozumianem pojęciu wolności, która obejmowała wszystkie dziedziny: administracyjną, polityczną, ekonomiczną i kulturalną. Zaczątkiem liberalizmu był kierunek filozoficzny 17 i 18 wieku (prawa człowieka, suwerenność ludu, mająca na celu rządy demokratyczne, wiara w nieograniczone doskonalenie się itd.) Największym tryumfem liberalizmu była Rewolucja francuska. Celem politycznym liberalizmu jest konstytucjonalizm, to jest zobowiązanie się monarchy do podporządkowania się konstytucji i podział władz. Po zwycięstwie nad absolutyzmem, cele liberalizmu stały się bardziej pozytywne, ale w dalszym ciągu nie przywiązuje on dostatecznej wagi do społeczeństwa i do państwa, tak, że ruch liberalny po swem zwycięstwie nad korporacjami i nad absolutyzmem doprowadził w swych nie których objawach (przesadny parlamentaryzm itd.) do rozkładu państwa narodowego i do zapomnienia o obowiązkach jednostki wobec państwa. Z liberalizmu mieszczańskiego, który rozwinął się w konstytucjonalizm i parlamentaryzm wyodrębniły się z biegiem czasu: zdegenerowany kierunek internacjonalizmu i pacyfizmu oraz bardziej radykalna tendencja marksizmu.

Komunizm

System, który ma na celu zapewnienie szczęścia ludzkości przez równy podział dóbr i pracy. —

System ekonomiczny, w którym środki produkcji i jej wytwory są podzielone w równych częściach między wszystkich członków społeczeństwa. Przekreślając wartość jednostki i znosząc pojęcie własności, komunizm prowadzi do zagłady wszelkich uczuć moralnych i narodowych.

Wychowanie

Zespół celowych wysiłków, przy pomocy których pomaga się naturze w rozwoju zdolności fizycznych, umysłowych i moralnych człowieka, mając na względzie jego doskonałość, jego szczęście i przeznaczenie społeczne.

Głównym celem wychowania jest dobro i doskonałość jednostki: gdyż, im więcej będzie ona posiadać wartości dodatnich, tem będzie zdolniejsza do osiągnięcia szczęścia i do uszczęśliwienia bliźnich. Zresztą ponieważ to zbliżanie się do ideału powinno być uprawiane przez całe życie, najbardziej wskazane wychowanie jest takie, które przyzwyczajają dziecko do dobrowolnego dawania i żądania dobra — uczy je wychowywać się samemu.

Systematyczny udział wychowawców (rodzice, nauczycielstwo, doradcy) w rozwoju umysłowym, moralnym i cielesnym młodzieży. Wychowanie łączy się z wykształceniem, lecz jego zasięg jest większy. Cele, do których dąży wychowanie, różnią się zależnie od cywilizacji, epoki, narodu, pokoleń i ich poglądu na świat (Weltanschauung). Wychowanie niemieckie ma na celu nie tylko rozwój zdolności umysłowych ale jednocześnie, zgodnie z duchem przeszłości i ideałami Trzeciej Rzeszy, dąży do rozwinięcia woli, męskiej odwagi, subordynacji, poczucia koleżeńskości i zupełnego oddania się dla dobra narodu (Volkstum).

Honor

Sława, szacunek, poważanie, które przyznaje się cności, odwadze, talentowi. Reputacja, poczucie godności osobistej i chęć wzbudzenia szacunku — które nas prowadzą do czynów szlachetnych i prawych.

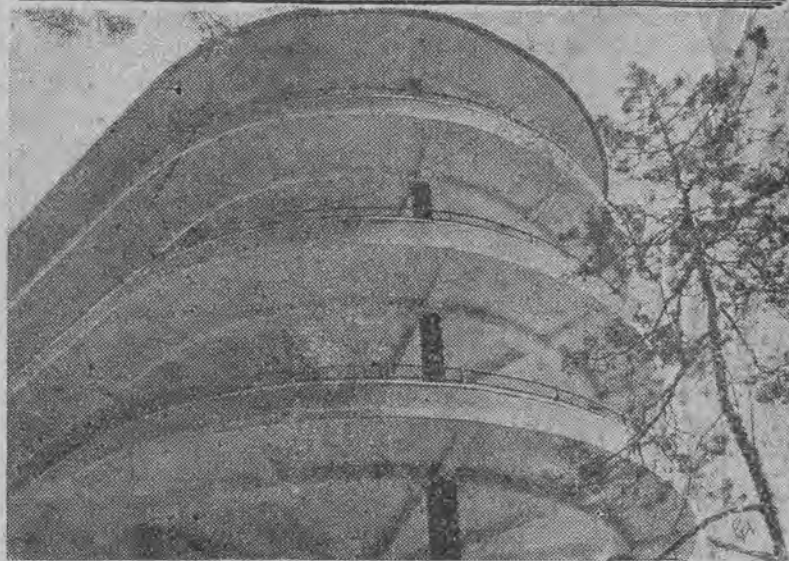
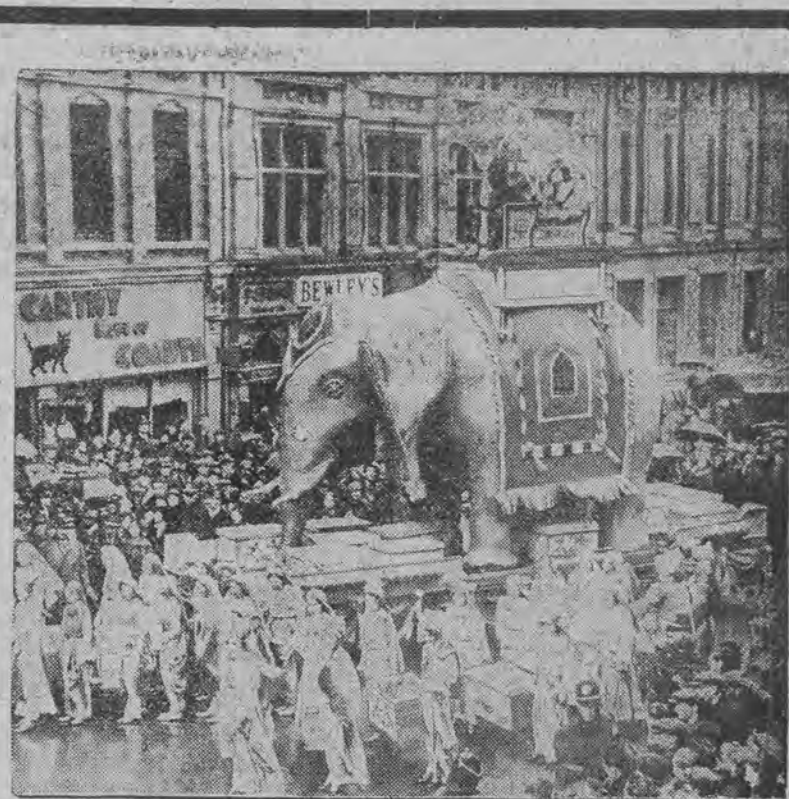
Honor jest jak strona i niedostępna wyspa, z której, gdy się raz wyszło, trudno jest na nią powrócić.

Boileau.

Wartość człowieka w oczach własnych i w oczach innych ludzi (honor wewnętrzny i zewnętrzny) oceniono na podstawie moralności, odwagi i energii. Tak samo jak jednostka, każdy stan, każdy zawód, każdy naród posiada swój honor, który nie powinien być znieważany przez dłuższy okres czasu, jeżeli jednostka lub naród nie chcą na skutek tego zginąć.

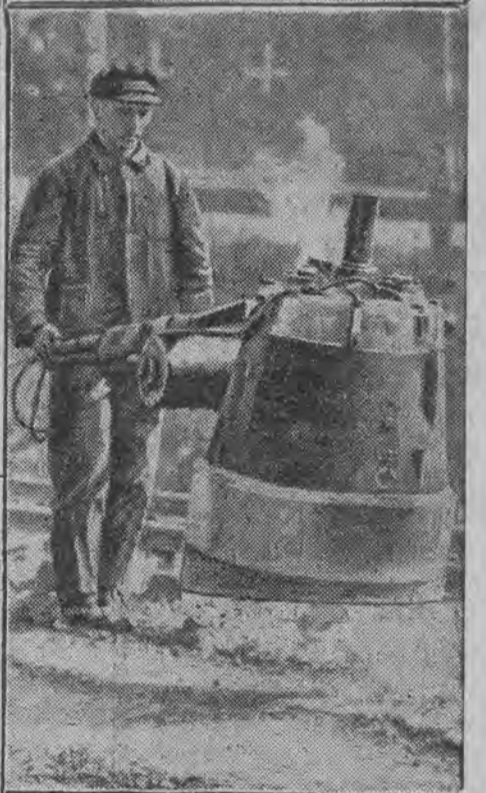
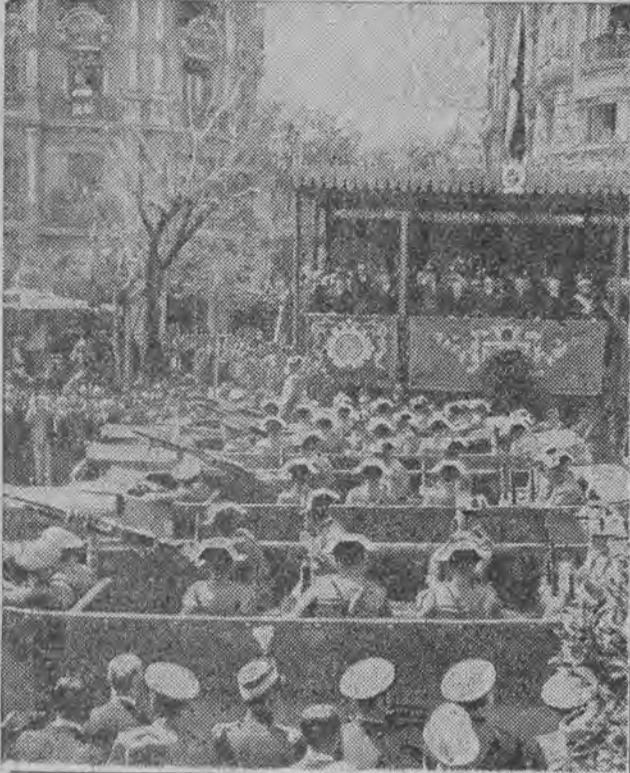

1. Młoda matka wraz z dzieckiem na wyspie Bali. — 2. W stolicy Anglii nie zobaczy się nigdy, aby mężczyzna pozwolił iść kobiecie od strony jezdn. Chodzi o to, aby ją uchronić przed ewentualnymi wypadkami. — 3. Demonstracja związku angielskich podatników odbyła się ostatnio w miejscowości Standlake przy okazji licytacji zagrody wiejskiej, stanowiąc drastyczny protest przeciwko wygórowanym ciężarom podatkowym.

1. W tych dniach przedelflował przez ulice Dublina oryginalny pochód. Dookoła olbrzymiego sztucznego słońca, jako symbolu szczęścia, szły korowody dziewcząt w malowniczych strojach, niosąc kosze z lotami słynnej tradycyjnej loterii irlandzkiej na cele szpitalnictwa. 2. Fragment nowowbudowanego sanatorium wojskowego w Otwocku

TYDZIEŃ UBIEGŁY W ILUSTRACJI

Na lewo od góry: 1. Uroczystości w Madrycie w dzień 5. rocznicy ogłoszenia republiki. — 2. Prof. Fryderyk Walther w specjalnie skonstruowanych przez siebie „wodorochdach” zamierza przejść pieszo przez La Manche. Pośrodku: 3. Powalony byk i ciężko ranny terreador na piasku areny. — 4. Uroczysty pogrzeb gubernatora Maroka, Renarda, który zginął w katastrofie samolotowej w Afryce. — 5. Bieg na wrotkach odbył się w tych dniach po ulicach Berlina. — 6. Wykłady nauki obchodzenia się z bronią w sowieckich szkołach zawodowych. Na prawo od góry: — 7. Kanadyjskie królowe pszenicy wyjechały do Londynu, aby w dniu jubileuszu złożyć królowi Jerzemu symboliczne podarunki. — 8. Mr. Johnstoa, szofer autobusu londyńskiego, zbudował swojemu synowi małą autobusik, naogół wiernie skopijowany z wozu, który sam prowadził. — 9. Automatyczny ubijacz stosowany obecnie na szosach niemieckich. — 10. Kadłub „Moro - Castle” został sprzedany na „szmiele” za 150 tys. zł. Statek ten w swoim czasie kosztował 25 milj. zł. U dołu: 11 — 12. — Na kortach reprezentacyjnych Legji w Warszawie odbył się mecz tenisowy All England — Legja. Zdjęcia nasze przedstawiają tenisistów angielskich: (na lewo) Peters i Avoli; (na prawo) Freshwater i Tinkler. — 13. Braddock walczyć będzie 13 czerwca w Los Angeles z M. Baerem.

ROZWÓD NA PORZĄDKU DZIENNYM

Dawniej za wiarołomstwo i bigamię karano ścięciem

Czy zmieniły się powody rozwodów? Jednym z najgłośniejszych od najdawniejszych czasów po dziś dzień jest ZDRADA MAŁŻEŃSKA.

Jest to tem dziwniejsze, że dzisiejsza moralność traktuje lekceważenie wierności małżeńskiej daleko pobłaźliwiej, niż za dawnych czasów. Niema dziś mowy o tak surowych karach za złamanie wiary małżeńskiej, jakie stosowano przed trzema jeszcze wiekami.

Kroniki miasta Düben z 16 wieku mówią o

ścięciu burmistrza Hansa Schmidta za niedochowanie wiary małżonce.

W następnym stuleciu ukarano w taki sam sposób innego osobnika za bigamię. Gdyby obecnie prawo było równie surowe,

karat nie podolałby obowiązkom.

W dzisiejszych czasach zdrada małżeńska powoduje jedynie rozwód, o ile strony sobie tego życzą. Częstość jednak tego motywu dowodzi upadku moralności.

Obecnie częstszym, niż dawniej, powodem rozwodów są WZGLĘDY MATERJALNE

górzące w większości wypadków nad motywami uczuciowymi. Dane statystyczne w Ameryce ustaliły wprawdzie fakt, że

ilość rozwodów idzie w parze z podnoszeniem się kursów giełdowych.

Należy jednak rozumieć zjawisko to w sensie ujemnym. — Rozwody w Ameryce są bardzo kosztowne i ludzie, pragnący się rozłączyć, oczekują lepszej konjunktury pieniężnej. Z reguły jednak pomysłyne warunki materialne wpływają na spadek częstości rozwodów.

Wyjątek stanowią tu małżeństwa, zawarte w celach spekulacyjnych, gdy kandydatowi nie chodzi o bogatą żonę, lecz o wymuszenie alimentów, lub odszkodowania

Kroniki sądowe świadczą o istnieniu zawodowych rozwodników.

Pragnących pokaźne zyski z zawierania coraz to nowych związków małżeńskich, których celem jest wymuszenie odszkodowania drogą rozwodu. Pewien zwolennik łatwego zarobku rozwodził się kolejno trzy razy. — Umiał zdobyć sobie najpierw zaufanie naiwnych kobiet — skłonić je do małżeństwa — Później zaś starał się obrzydzić im wspólne pożycie do tego stopnia, że

zgadzały się na wypłatę wszelkiego odszkodowania.

były pozbyć się uprzykrzonego człowieka. Prawo jest b silne w stosunku do takich oszustów, gdyż nie można im zarzucić obciążenia przepisów. Do małżeństw, zawartych ze wzglę-

dów materialnych, należą również związki, mające na celu

zapewnienie jednej ze stron krajowego obywatelstwa.

Kończą się zawsze rozwodem niezwłocznie po dopełnieniu formalności ślubnych.

Znamiennym objawem nowej moralności rozwodowej jest dyskretne przemilczanie rozwodu.

Wyrok sądowy nadmienia jedynie, że rozwód nastąpił za obopólną zgodą małżonków. — Tragiczne dawniej przeżycie ze szło do roli błahego codziennego wypadku

Wiele jednak powodów rozwodu nie zmieniło się, zachowując dawną siłę.

UKRYCIE POWAŻNEJ CHOROBY

przed przyszłym współmałżon-

kiem, kryminalne przestępstwo popełnione przed zawarciem związku, złe traktowanie. Poza tem przybyły obecnie nowe zupełnie motywy, powodujące rozwód, przede wszystkim brydź.

W jednym wypadku przyczyną zerwania małżeństwa był mąż, oddający się tej grze dosłownie przez całą dobę, aż stracił majątek i żonę. Nie należy jednak zapominać, że ten sam brydź kojarzy często małżeństwa

i stanowi łącznik, silniejszy od miłości. — Amerykanin Alwy Knight ożenił się ze swą małżonką po dwukrotnym rozwodzie po raz trzeci, podając za powód, że

nie może dobrze sobie tępszego nad nią partnera do brydża.

Brzmi to paradoksalnie, a je-

dnak prawdą jest, że przyczyną rozwodu mogą stać się przepisy dewlowe.

Pewien Amerykanin ożenił się z cudzoziemką. Przepisy dewlowe stanęły na przeszkodzie otrzymaniu przez męża znacznego posagu żony. Powstałe na tem tle nieporozumienia spowodowały rozwód.

Najoryginalniejszych powodów do rozwodu dostarcza, rozumie się, Ameryka, gdzie zerwanie małżeństwa bywa często skuteczną reklamą dla gwiazdy filmowej.

Jean Harlow np. zażądała rozwodu, podając za przyczynę sarkazm męża. Sąd uznał ten motyw za wystarczający. Cały proces trwał osiem minut. Jest to również jeden z rekordów szybkości, osiągniętych przez Amerykę, gdzie

co trzy minuty zostaje unieważnione jedno małżeństwo.

W 73 proc. winien jest mąż. Ten karnawał rozwodowy ma również swą smutną kartę. Około 100.000 dzieci rocznie zostaje nawpół sierotami skutkiem rozjęcia się rodziców.

Być może, że ta okoliczność nasunęła Amerykanom myśl o reformie stosunków małżeńskich. Powstał mianowicie projekt jeszcze większego ułatwienia rozwodów, które mają być udzielane bez podania powodów. Natomiast

ma być utrudnione zawieranie związków,

aby zmniejszyć liczbę małżeństw, powstałych przez lekkomyślność, lub z nieuczciwego wyrachowania. Amerykanie nie doszli do przekonania, że lepiej uprzedzić zło, niż walczyć z jego skutkami.

Przyczyny rozwodów bywają różne. Czasem bardzo tragiczne, a czasem błahie. W Wersalu pewna para rozeszła się, ponieważ

mąż wymagał, aby jego ulubiony piesek dzielił łożę z małżonką.

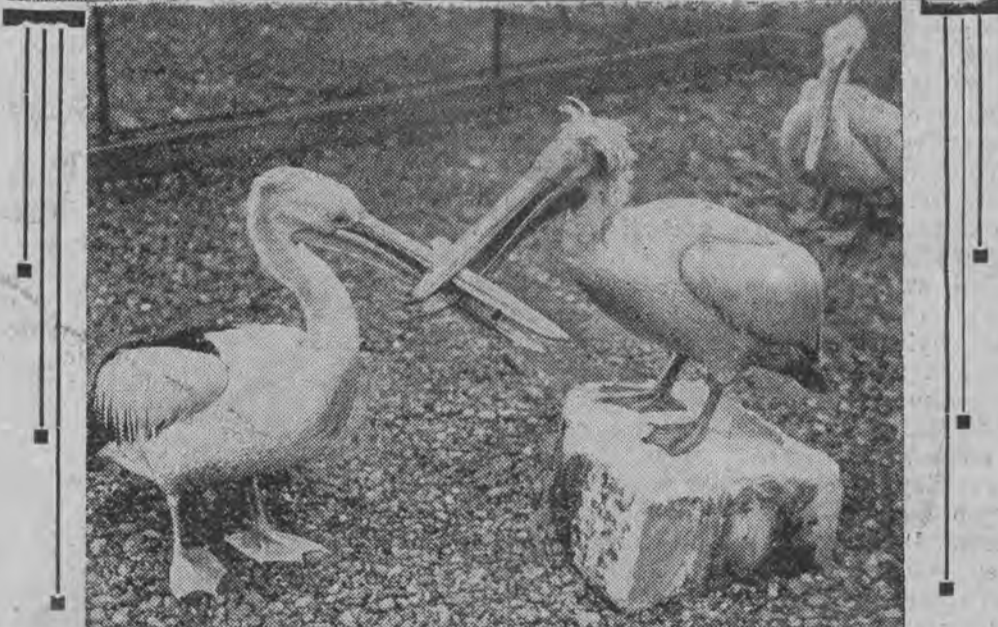
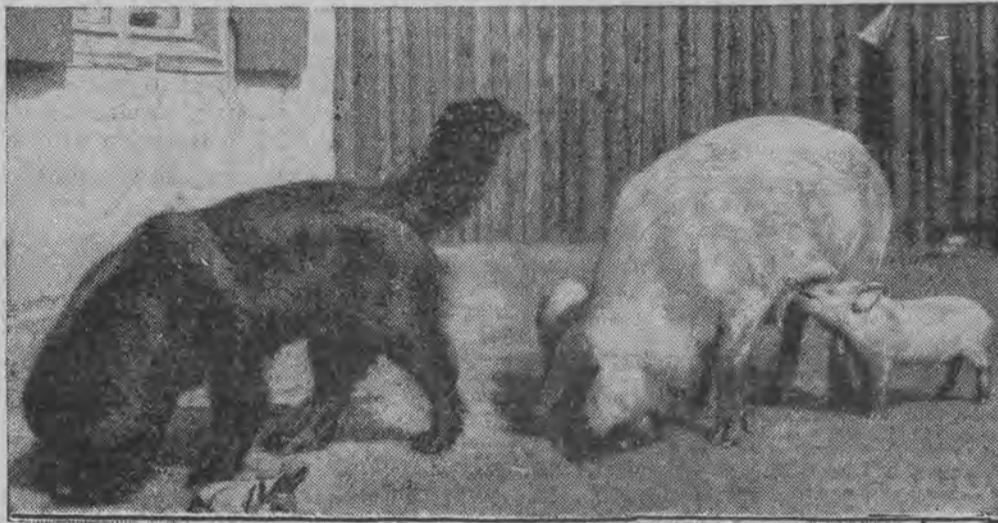
W drugim wypadku rozwód spowodowała choroba męża skutkiem otrzymanej na wojnie rany postrzałowej w głowę. 22-letni student rozszedł się z 53-letnią żoną, gdyż trochę za późno doszedł do wniosku, że jest dla niego za stara. W Brnie pewien rolnik rozwodził się z 42-letnią żoną zdradzającą go z 18-letnim młodzieńcem. Małżonkowie spłodzili pięcioro dzieci. — W St. Louis rozeszło się małżeństwo z błahego powodu po czterdziestoletnim pożyciu.

Pobrali się ponownie po upływie jedenastu lat ku radości sześciorga dzieci i trzydziestu wnuków.

We Wiedniu pewna kobieta opuściła wkrótce po ślubie męża za jego zdradę i udała się do Ameryki. Oboje nie doznali w tem małżeństwie szczęścia. Mąż znalazł sobie przyjaciółkę, z którą przeżył zgodnie 20 lat, gdy nagle powróciła żona i upomniała się o swe prawa. Czy powinien był ten człowiek porzucić kobietę, która była mu wierną towarzyszką życia przez 20 lat dla żony, nigdy nie darzącej go uczuciem, chociaż zaprzysięgła je przed ołtarzem? Rozwód w danym wypadku byłby jedynym wyjściem z fatalnej sytuacji, a powód do niego bardzo poważny, jak w wielu innych wypadkach, gdy zamiast pytania, dlaczego ludzie się rozwodzą, należy zapytać, dlaczego trwają w związku, będącym dla obu stron źródłem ciągłej udręki.

S. L—n.

Harmonja w świecie zwierząt

U góry: Pies i maciora-z maleni — idylla w zagrodzie wiejskiej. — U dołu: Wiosenny flirt w rodzinie pelikanów.

JEDNORODZINNY DOM przychodzi zapakowany w skrzyniach za kilka tysięcy dolarów

W jednym z tutejszych „wielkich magazynów“ wystawiono na pokaz model domu jednorodzinnego, urządzonego z najwyższym bezpieczeństwem, komfortem, a zarazem niezmiernie taniego. Dom taki, parterowy, lub piętrowy, mający od czterech do siedmiu pokoi, kosztuje od 3.800 do 9.900 dolarów

Przychodzi on do odbiorcy cały zapakowany w skrzyniach a robotnicy wytwórców budują fundamenty i ustawiają dom w przeciągu dwóch tygodni. — Dom jest ogniotrwały, ściany

jego nie przepuszczają dźwięków i niezniszczalny przez termity. Wytwórcy nazwali go „Motohome“. Ściany podtrzymuje rusztowanie stalowe, a zbudowane są one z asbestu, cementu i aluminium. Dom zaopatrzone jest w kuchnię elektryczną, lub gazową (według życzenia odbiorcy, w przyrząd do sztucznego chłodzenia powietrza, w elektryczną lodownię, w centralne ogrzewanie, w elektryczny przyrząd do eliminowania zapachów kuchni, w radio i elektryczne zegary.

Podłogi wykonane są z twardego drzewa, drzwi i okna za-

opatrzone w automatyczny przyrząd do otwierania ich i zamykania znajdują się wyłącznie w narożnikach, aby pozostawić jaknajwiększą przestrzeń wolnych ścian. Pod podłogą znajduje się przestrzeń próżna wysokości trzech stóp.

Fabrykanci oprócz tego zaopatrują dom ten bezpłatnie w żywność wystarczającą na dwa dni dla rodziny, złożonej z 4 osób, a na półkach ustawiają również bezpłatnie małą biblioteczkę, złożoną z książek, traktujących o uprawie ogródków i o sztuce ozdabiania domów.

Michał Salitykow-Szczedryn

GOLGOTA ZDRAJCY

(LEGENDA)

Ziemia trwa jeszcze w odrętwieniu, ale w łonie jej wzbiera już soki wiosenne. W parowach i jarach słychać już szum strumieni. Ciemne niebo nabite jest gwiazdami, z których spływa chłodne i migotliwe światło. Ziemię osłania noc, cicha, święta noc. Nagle wśród nocy tej rozległ się głos dzwonów, którym zawtórowały inne i jeszcze inne. Noc rozdzwoniła się i ożyła.

Ze wszystkich stron wysypały się tłumy ludzi, śpiesząc do świątyni. Zmartwychwstał Pan i wypełnił Sobą wszechświat. — Cała natura wyszła na Jego spotkanie. Szerokie stopy rozścieliły się przed Nim. Odwieczne lasy uczyły nadejście Zmartwychwstałego. — Zaskrzyptały wierzchołkami stuletnie sosny. Zahuczały rzeki. Wybiegły z nor i jam zwierzęta. Wyleciały z gniazd ptaki. Pojął świat, że nadejdzie światło, ciepło i życie. Wszystko poczęło wołać:

— Panie! Oto jesteś.

Chrystus pobłogosławił ziemię i wody, zwierzęta i ptaki i rzekł im:

— Pokój wam! Przynoszę wam wiosnę i światło. Zdejmę z wód okowy lodu, przystroję łąki w zieloność, wypełnię lasy piernem i wonnością. Nakarmię i napoję ptaki. Rozwesele przyrodę. Niechże jej prawa będą dla was łagodne, niech zdźbło najmniejsze rozwija się i kwitnie. Człowiek wiedzie nieustanną walkę z przyrodą, wdziera się w nią i przenika jej tajemnice. Nic to. Człowiek bowiem zdobywa tylko drobne jej atomy. Przyroda wciąż staje przed nim niedostępna i przytłaczająca potęgą. Pokój wam, stopy i lasy, ptaki i zwierzęta! Niech otrzepą was i czują promienie mego zmartwychwstania.

Pobłogosławiwszy przyrodę, Chrystus zwrócił się do ludzi. Pierwsi wyszli na Jego spotkanie ludzie płaczący, zgęci w jarzmie pracy i zatraceni w nędzy. Gdy rzekł im: „pokój wam!“ — ludzie ci napełnili po wietrze szlochami i padali na twarz, błagając o wybawienie.

Serce zmartwychwstałego ogarnął znów ten sam smutek śmiertelny, który targał nim wówczas, gdy w ogrójcu oliwnym czekał był na wypicie kielicha goryczy. Wszyscy ci cierpiący, którzy padli oto przed Nim na twarz, dźwigali swe brzemie dla Niego, z Jego Imieniem na wargach brali na się swój krzyż. Wszystkich ich widział był z wysokości Golgoty, błogosławiąc ich na drogę krzyżową. I wszystkim obiecał był wyzwolenie. Od tej chwili pragnęła Go i wyciągają ręce do Niego:

— Panie, azali to Ty jesteś?

— Zaprawdę, jam jest — rzecze im: — przemogłem śmierć, aby zniżyć do was, służy me wierne, współcierpiące ze Mną. Zawsze i wszędzie jestem z wami, na każdym miejscu i o każdej chwili. W czystości serca swego uwierzyliście we mnie, dlatego tylko, że nauka Moja zawiera w sobie prawdę, bez której świat byłby padołem łaź i piekłem udreki. Miłuj Boga twego i bliźniego twego — taka

jest prawda, w całej swej jasności i prostocie, niedostępna teologom i uczynom w piśmie, jedno wam — ludziom prostym i umęczonym. — Wierzyście w tę prawdę i czekacie na jej przybycie. Latem, idąc za pługiem w promieniach palącego słońca, służyście jej. W długie, zimowe wieczory, przy świetle dyjącego łaźywa, opowiadacie o niej swoim dzieciom. W niej zamknięty jest dla was sens życia całego, z niej bije źródło niewyczerpane nauki. Z nią wstajecie o świcie, z nią kładzicie się na spoczynek i ją składacie jako ofiarę, w postaci łaź i westchnień na mych ołtarzach, a te łaź i westchnienia milsze Mi są od wonności kadzideł. Zaprawdę powiadam wam: acz nikt z pośród was nie może zajrzeć w przyszłość, godzina wasza zbliża się. — Wybijie ona i spłynie światłość, której ciemności nie zwyciężą. Zrzucicie z siebie troski, zgryzoły i nędzę, które was udrecają. Powtarzam wam to — jak ongi z wyżyn meki mojej błogosławiłem was na cierpienie. Niech serca wasze nie ulegną podszeptom zła, lecz pozostań czyste i proste, a słowo moje stanie się prawdą. Pokój wam.

Chrystus szedł dalej i spotkał na Swej drodze innych ludzi. Byli to bogacze, okrutnicy, obłudnicy, świętoszki, złościcy i sędziowie niesprawiedliwi. W sercach swych nieśli próżność i rozmawiali wesoło, witając nie Zmartwychwstanie, lecz nadchodzący wczas świąteczny. Zatrzymał się przed nimi Chrystus i rzecze:

— Jesteście synami wieku i duch jego kieruje wami. Chciwość, żądza panowania i miłość własna, oto dźwięki waszych postępków. Treścią życia waszego jest zło, ale wy chętnie ugniecie się pod jego jarzmem i żaden wyrzut sumienia nie stawia wam przed oczy przyszości, która na was czeka. — Wszystko, co was otacza wydaje się wam przeznaczone na to, by ciągnąć z niego korzyści. — Kroczyście naprzód z ogniem i mieczem; zabijacie i kradniecie naigrawając się z praw boskich i ludzkich, i chępcie się, że występki wasze uchodzą wam bezkarnie. Wszelako powiadam wam: przyjdzie czas, gdy czyny wasze obrócą się w proch. — Albowiem słabi pojmą, że są silni, a wy ujrzenie, że jesteście nieościami. Azali pomyśleliście kiedykolwiek o tem?

Grzesznicy milczeli, z oczami utkwionymi w ziemię, jak gdyby oczekując kary. Wówczas Chrystus powiedział:

— W imię Mego Zmartwychwstania otwieram przed wami drogę zbawienia. Zajrzyjcie w sumienia wasze i szukajcie w nich wyroku. Sumienia przypomną wam przeszłość waszą i wywołają mary tych, których skazaliście na zagładę. Zgrzytanie zębów wypełni domy wasze — żony nie poznają swych mężów, dzieci — ojców. Ale gdy serca wasze uschną od żalu, gdy sumienia wasze przeleją się od goryczy i smutku, cienie umęczonych przez was pojedną się z wami i wskażą wam drogę odkupienia. I nie

będzie wówczas zdzierców i wyzyskiwaczy, obłudników i świętoszków, złościców słowa i tyranów. Idźcie i pamiętajcie, że słowa moje są prawdą.

W owej chwili zaróżowił się wschód i odsłonił widok na wisielca, kołyszącego się na osice. Głowa jego wisiała w dół. — Kruki wydziobały już jego oczy i wyjadły policzki. Tułów, napoły odarty z szat, zionął trupią zgnilizną i wymachiwał na wietrze rękami. Stada drapieżnych ptaków krążyły nad wisielcem, szerząc dzieło zniszczenia. Było to ciało zdrajcy, który sam wydał sąd na siebie. Ludzie z przerażeniem i wstrętem odwracali się od niego. Wzrok Zmartwychwstałego zapłonął gniewem:

— Zdrajco. — zawołał On — mniemałeś, że łatwą śmiercią wybawisz siebie od gniotącej zdrady! Sądziłeś: „jedna chwila i oto dusza moja pograży się w mrok wieczysty, a serce przestanie targać wyrzuty sumienia“. Nie ziszczą się twoje zamiary. Znijdź z drzewa, zdrajco. Niech otworzą się twoje wydziobane oczy, niech zasklepią się gnijące rany, wróć do świata w tej postaci, w jakiej byłeś w owej chwili, gdyś ucałował zradzonoego przez ciebie!

I zdrajca zszedł na oczach wszystkich z drzewa i padł na twarz u stóp Zmartwychwstałego, błagając Go, by mógł wrócić do śmierci.

— Wszystkim wskazałem drogę zbawienia — rzekł Chrystus — lecz dla ciebie zamknięta jest

ona za zawsze. Przeklęty jesteś przez Boga i przez człowieka na wieki wieków. Nie zabiłeś przyjaciela, który otworzył przed tobą duszę, lecz zaskoczyłeś go zniemacka i wydałeś na uragowisko i kaźń. Będziesz od tąd tułał się od miasta do miasta, od wsi do wsi, nie znajdując nigdzie schronienia. Będziesz pukał do drzwi i otworzą ci; będziesz prosił o kęs chleba i podadzą ci naczynie z krwią zaprzędanego przez ciebie. Będziesz płakał i łaź twoje zamieniają się w strugi ogniste, które palić będą twe policzki. — Kamienie, po których stapać będziesz, będą krzyczały: „zdrajco, bądź przeklęty!“ Będziesz szukał śmierci na łaździe i na wodzie, śmierć jednak odwróci się od ciebie i syknie: „zdrajco, bądź przeklęty!“ Będziesz miał możność pełnienia dobra, ale dobro twoje odepchną ludzie: „bądź przeklęty! — zawołają — ty i uczynki twoje!“ Będziesz więc błakał się wieki nieskończone z robakiem gryzącym w sumieniu i z duszą potępioną. Żyj, przeklęty i bądź dla pokoleń przyszłych świadectwem łaź kaźni, która czeka zdradę i przedajność. — Powstań, weź miast posochu gałąź, na której wisiałeś i idź.

Zaledwie przebrzmiały słowa Zmartwychwstałego, a zdrajca powstał, wziął swój posoch do ręki i rychło kroki jego zamarły w nieogarniętej, bezkresnej dołi. Błaka się odtąd po dzień dzień po świecie, siejąc zdradę, waśń i klęskę.

„ŚMIGUS“

Rysunek znakomitego karykaturzysty polskiego z lat osiemdziesiątych ub. stulecia Fr. Kostrzeńskiego

